31994R1091

L 125/1 EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS 1994 5 18

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1091/94
1994 m. balandžio 29 d.
nustatantis tam tikras išsamias Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3528/86 dėl Bendrijos miškų apsaugos nuo oro taršos įgyvendinimo taisykles

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1986 m. lapkričio 17 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3528/86 dėl Bendrijos miškų apsaugos nuo oro taršos [1] su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 2157/92 [2], ypač į jo 3 straipsnį,

atsižvelgdama į pirmosios ministrų konferencijos dėl Europos miškų apsaugos Rezoliuciją Nr. 1 [3] ir paskesnes priemones,

kadangi pagal Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 2 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 įtraukas Bendrijos sistemos tikslas – padėti valstybėms narėms:

— vykdyti intensyvią, nuoseklią miškų ekosistemos kontrolę,

— sukurti arba išplėsti koordinuotu ir harmoningu būdu pastovių apskaitos barelių tinklą, reikalingą šiam intensyviam ir nuolatiniam stebėjimui vykdyti;

kadangi pagal Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 2 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi siųsti Komisijai duomenis, surinktus naudojant šį apskaitos barelių tinklą intensyviai ir nuolatinei inventorizacijai vykdyti;

kadangi šis apskaitos barelių tinklas įrengiamas, kad būtų gauti išsamūs duomenys apie Bendrijos miškų ekosistemų raidą; kadangi šis būdas leidžia nustatyti sąsajas tarp aplinkos veiksnių pokyčių, ypač sąveiką tarp oro taršos ir miškų ekosistemų reakcijos į taršą; kadangi tokiu būdu gavus duomenis galima geriau paaiškinti iš sisteminio apskaitos barelių tinklo gautus duomenis, kaip apibrėžta Komisijos reglamente (EEB) Nr. 1696/87 [4] su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 836/94 [5];

kadangi paraiškose pagalbai gauti, įteikiamose pagal Reglamentą (EEB) Nr. 3528/86, skirtai 2 straipsnio 1 dalyje nurodytai intensyviai ir nuolatinei inventorizacijai vykdyti, turėtų būti pateikiama visa informacija, reikalinga šių priemonių tikrinimui atlikti, atsižvelgiant į minėto reglamento tikslus ir kriterijus; kadangi ši informacija turėtų būti pateikta standartizuota forma, kad būtų lengviau patikrinti ir palyginti paraiškas;

kadangi šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Nuolatinio miškų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Valstybės narės turi įrengti pastovių apskaitos barelių tinklą. Iki 1994 m. birželio 30 d. užbaigiama apskaitos barelių atranka ir virš 50 % apskaitos barelių įrengiami pagal bendruosius metodus, skirtus pastovių apskaitos barelių tinklui, kurisskirtasintensyviam ir nuolatiniam monitoringui, vykdyti (žr. I priedą). Paskutiniai apskaitos bareliai įrengiami iki 1995 m. birželio 30 d.

(1) OL L 326, 1986 11 21, p. 2.
(2) OL L 217, 1992 7 31, p. 1.
(3) 1990 m. gruodis, Strasbūras.
(4) OL L 161, 1987 6 10, p. 1.
(5) OL L 97, 1994 4 15, p. 4.

Valstybės narės iki 1994 m. gruodžio 15 d. pateikia Komisijai atrinktų apskaitos barelių atrankos kriterijų apžvalgą ir išsamų jų sąrašą kartu su pagrindine informacija apie vietovę (ilguma, platuma, aukštis virš jūros lygio) ir rūšis, taip pat standartizuotą formą su bendra informacija apie apskaitos barelį kiekvienam įrengtam apskaitos bareliui, kaip apibrėžta VIIa priede.

2. Pastoviuose apskaitos bareliuose atliekamas intensyvus ir nuolatinis miškų ekosistemų monitoringas. Jį sudaro nuolatinis medžio lajos būklės, dirvos ir lapijos būklės aprašymas bei prieaugio pokyčių, teršalų nusėdimo laipsnio ir metrologinių duomenų matavimas, taikant objektyvius atrankos metodus, kurie analizuojami taikant nustatytus metodus.

3. Valstybės narės iki 1996 m. gruodžio 31 d. standartizuota forma pateikia Komisijai duomenis, surinktus iš skirtingų stebėjimo vietų, kuri buvo vykdoma nuo 1991 iki 1996 metų, apie kiekvieną pastovų apskaitos barelį kartu su duomenų aiškinimu, kaip apibrėžta VII priede.

4. Su šio straipsnio nuostatomis susijusi techninės informacija yra pateikta III–VI prieduose.

2 straipsnis

1. Paraiškose Bendrijos pagalbai gauti, kuri skirta:

— pastovių apskaitos barelių tinklui, skirtam intensyviam ir nuolatiniam monitoringui vykdyti, sudaryti arba išplėsti,

— lajos būklės monitoringui vykdyti,

— dirvos monitoringui vykdyti,

— lapijos monitoringui vykdyti,

— prieaugio matavimams atlikti,

— teršalų nusėdimo matavimams atlikti,

— meteorologiniams matavimams atlikti,

kaip numatyta Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 2 straipsnio 1 dalyje, pateikiama šio reglamento II priede apibrėžta informacija ir dokumentai.

Paraiškos pateikiamos trimis egzemplioriais pagal II priedą.

Valstybės narės Komisijai paraiškas ateinantiems metams pateikia kasmet iki lapkričio 1 d.

2. Paraiškos, neatitinkančios šio straipsnio 1 dalies reikalavimų, nenagrinėjamos.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 1994 m. balandžio 29 d.

Komisijos vardu

René STEICHEN

Komisijos narys

I PRIEDAS

NUOLATINIO APSKAITOS BARELIŲ TINKLO, SKIRTO INTENSYVIAM NUOLATINIAM MONITORINGUI VYKDYTI, SUDARYMO BENDRIEJI METODAI

(Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 2 straipsnio 1 dalis ir jo pakeitimai)

1. **Bendrosios pastabos**

Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 2 straipsnio 1 dalyje ir jo pakeitimuose minimos sistemos tikslas – Bendrijos valstybėse narėse sudaryti pastovių apskaitos barelių tinklą bei intensyvaus ir nuolatinio stebėjimo pagalba rinkti duomenis.

Šios sistemos tikslai:

— vykdyti intensyvų ir nuolatinį miškų ekosistemų monitoringą, susijusį su oro taršos daroma pažeidimas ir kitais miškų būklę įtakojančiais veiksniais,

— gerinti supratimą apie priežastinius ryšius tarp miškų ekosistemos ir ją įtakojančių veiksnių supratimą, ypač oro taršos, vienoje vietoje koncentruojant įvairius matavimus ir miškų ekosistemų bei jų sudedamųjų dalių monitoringą,

— gauti svarbią informaciją apie Bendrijos tam tikro skaičiaus miškų ekosistemų raidą.

II. **Pastovių apskaitos barelių tinklo sukūrimas**

II.1. *Apskaitos barelių atranka*

Valstybės narės ne vėliau kaip iki 1994 m. birželio 30 d. savo šalyje turi atrinkti pakankamą kiekį pastovių apskaitos barelių. Teoriškai didžiausias šių apskaitos barelių kiekis šalyje turėtų neviršyti 20 % Europinių apskaitos barelių Bendrijos 16 x 16 km tinklelyje skaičiaus (Reglamentas EEB Nr. 1696/87). Valstybėms narėms, kurių apskaitos barelių skaičius Bendrijos tinklelyje yra ribotas, leidžiama atrinkti didesnį pastovių apskaitos barelių skaičių su sąlyga, kad šis skaičius bus ne didesnis kaip 15 apskaitos barelių.

Už šių apskaitos barelių atranką atsako valstybės narės, net jeigu šiai atrankai būtų taikomi šie kriterijai:

— apskaitos barelių turėtų būti parinkti tokiose vietose, kad juose būtų reprezentuojamos atitinkamos šalies svarbesnės miškų augalų rūšys ir plačiau paplitę augimo sąlygos,

— mažiausias apskaitos barelių dydis – 0,25 hektaro, matuojant horizontalioje plokštumoje,

— kad būtų sumažinta aplink apskaitos barelių esančiose zonose vykdomos veiklos įtaka, jį turi juosti buferinė zona. Faktinis zonos plotis priklauso nuo miško tipo ir amžiaus. Jeigu apskaitos barelių plotas ir jo apylinkės yra vienalytės medyno aukščio ir amžiaus struktūros požiūriu, buferinės zonos plotis sumažinamas iki 5 ar 10 m. Jeigu miško zoną, kurioje yra apskaitos barelis, sudaro mišrūs skirtingų rūšių arba amžiaus medynai, buferinė zona turi būti padidinama penkis kartus galimo didžiausio apskaitos barelyje esančio medyno aukščiu,

— kadangi apskaitos barelyje bus vykdomas ilgalaikis monitoringas, būtina aiškiai pažymėti jo kampus ir (arba) ribas, ir kad kiekvienas apskaitos medis apskaitos barelyje būtų pažymėtas ilgai išsilaikančiu ženklu,

— apskaitos bareliai turi būti lengvai pasiekiami bet kuriuo metu, ir neturėtų būti jokių apribojimų į jį patekti ir atlikti matavimus,

— ūkininkavimas apskaitos barelio, jo buferinėje zonoje ir aplinkiniame miške turi būti vienodas (pvz., ūkininkavimo veiksmai turėtų būti suderinami, o monitoringo vykdymo keliami trukdymai turėtų būti kiek galima sumažinti),

— turėtų būti vengiama tiesioginės taršos iš žinomų vietinių šaltinių. Ploteliai neturėtų būti labai arti fermų, arti pagrindinių kelių ar netoliese nuo taršą skleidžiančių pramonės objektų,

— apskaitos barelyje ar šalia jo turėtų būti pakankamas kiekis medžių reikalingų apskaitai vykdyti,

— apskaitos bareliai ir buferinė zona turėtų būti kiek įmanoma vienodesnės, pvz., rūšys ar rūšių mišrumas, amžius, dirva ir nuolydis,

— apskaitos bareliai turėtų būti pakankamai toli nuo miško pakraščio.

Rekomenduojama atrinkti tuos plotelius, kurių monitoringas pastaruosius metus buvo atliekamas pagal Reglamentą (EEB) Nr. 3528/86 arba kitas programas. Jeigu turi būti atrenkami papildomi ploteliai, rekomenduojama, kad tie apskaitos bareliai būtų išdėstomi vietoje, adekvačioje Bendrijos 16 x 16 km tinklelyje esantiems apskaitos bareliams ar greta jų ir kad jie būtų tokiose vietose, kad galima būtų panaudoti informaciją iš kitų šaltinių (pvz., meteorologijos stočių).

II.2. *Apskaitos barelio įsteigimas ir dokumentai*

Valstybės narės iki 1994 m. birželio 30 d. turi įrengti geriau visus, bet ne mažiau kaip 50 % Pastovių apskaitos barelių. Tam tikrais atvejais galėtų būti leista likusių apskaitos barelių įrengimą atidėti vieneriems metams. Kiekvienas įrengtas apskaitos barelis turi būti išsamiai apibūdintas. Iki 1994 m. gruodžio 15 d. bendrieji duomenys turi būti surinkti ir pateikti ataskaitoje. Į išsamų apskaitos barelio apibūdinimą turi įeiti: tiksli apskaitos barelio vieta, plano abrisas turi būti taip parengtas, kad jame būtų pažymėti pastovaus apskaitos barelio centrai ir (arba) ribos, medžių kiekis apskaitos barelyje ir visi kiti atitinkami pastovūs elementai, esantys apskaitos barelyje ar šalia jo (pvz., privažiavimo kelias, upės). Ateityje šiame žemėlapyje taip pat turės būti nurodytos tikslios mėginių ėmimo vietos (pvz., dirvožemio profiliai).

II.3. *Dalinio apskaitos barelio apibrėžimas*

Apskritai visi apskaitos barelyje augantys medžiai turi būti įtraukti į medžių vertinimą (pvz., viršūnės, prieaugio įvertinimas). Tuo atveju, kai apskaitos barelyje auga daug medžių (t.y. tankūs medynai), dalinis apskaitos barelis gali būti naudotinas šiems stebėjimams vykdyti. Dalinio apskaitos barelio dydis apskaitos barelio įrengimo metu turėtų būti pakankamai didelis, kad būtų galima gauti patikimus šio stebėjimo įvertinimus ne mažiau kaip 20 metų, dar geriau – visą medynų gyvavimo laiką. Per šį laikotarpį daliniame apskaitos barelyje turėtų būti ne mažiau kaip 20 medžių.

II.4. *Bendroji informacija apie kiekvieną apskaitos barelį*

Tokia bendroji informacija apie kiekvieną pastovų apskaitos barelį, skirtą intensyviam ir nuolatiniam monitoringui vykdyti, turi būti renkama jo įrengimo metu ir atliekant pirmąją inventorizaciją:

	Įrengimas	Pirmosios kontrolės
Apibūdinimo kodas	Šalis Stebimo apskaitos barelio numeris Faktinė ilguma ir platuma	
Vietos duomenys	Aukštis Orientacija Bendras apskaitos barelio dydis Medžių skaičius apskaitos barelyje Dalinis apskaitos barelis (jeigu toks yra)	Galimybė pagrindinėms rūšims apsirūpinti vandeniu Humuso tipas Dirvožemio tipologinis vienetas (įvertinimas)
Duomenys apie medynus	Vidutinis vyraujančio ardo amžius Pagrindinės medžių rūšys Našumas (įvertinimas)	
Kiti stebėjimai	Ankstesni duomenys apie apskaitos barelį Netoliese esanti kita monitoringo stotis	

Valstybės narės iki 1994 m. gruodžio 15 d. Komisijai apie kiekvieną įrengtą apskaitos barelių pateikia informaciją, surinktą įrengimo metu, panaudodamos duomenų laikmeną (žr. VIIa priedo 1a formą) ir ataskaitas (žr. VIIa priedo 1b formą). Per eilę monitoringo vykdymo metų surinkta informacija pateikiama kasmet, naudojant 1a ir 1b formas (VII priedas). Kita informacija pateikiama iš karto atlikus pirmą aktualią apskaitą, kuri prireikus atnaujinama.

II.5. *Pastovių apskaitos barelių pakeitimas*

Pastovūs apskaitos bareliai turi būti tinkami ilgalaikiam monitoringui vykdyti. Nenumatytais atvejais (pvz., kai medžius sunaikina gaisras, audra), gali būti reikalinga tokį apskaitos barelį pakeisti. Valstybės narės, kaip apibrėžta šiame priede, pateikia Komisijai pagrindinę informaciją apie naujai įsteigtą apskaitos barelį.

II PRIEDAS

PARAIŠKOS BENDRIJOS PAGALBAI GAUTI, ATSIŽVELGIANT Į REGLAMENTO (EEB) Nr. 3528/86 2 STRAIPSNYJE IR JO PAKEITIMUOSE NUMATYTAS VYKDYTI PRIEMONES

Paraiškos pagalbai gauti turi būti pateikiamos pagal Komisijos reglamento (EEB) Nr. 526/87 ([1]) A priedą kartu su toliau išvardytos informacijos santrauka ir užpildyta lentele, pateikta šiame priede kaip 2a forma.

Visoms 2 straipsnyje numatytoms įgyvendinamoms priemonėms turi būti pateikiama informacija šiais klausimais:

1. *Trumpas priemonių apibūdinimas*

2. *Pareiškėjas*

   Ryšys tarp pareiškėjo ir priemonių.

3. *Už priemonių vykdymą atsakinga tarnyba*

   Pagrindinių tarnybos veiklos sričių tikslas ir taikymo sritis.

4. *Išsamus priemonių apibūdinimas, kai:*

   a) priemonės yra susijusios su pastovių apskaitos barelių, skirtų intensyviam ir nuolatiniam monitoringui vykdyti, tinklo sukūrimu ar išplėtimu

      1. Esamos padėties apibūdinimas

      2. Regiono (-ų) geografinė padėtis ir vieta (+kartografinis dokumentas)

      3. Pastovių apskaitos barelių skaičius

   b) priemonės, susijusios su lajos būklės pastoviuose apskaitos bareliuose monitoringo sukūrimu ir vykdymu

      1. Esamos padėties apibūdinimas

      2. Apskaitos barelių, kurie turi būti įtraukti į lajos būklės monitoringą, skaičius (2a forma)

      3. Išsamus apskaitos barelyje vykdomos atrankos aprašymas (medžių skaičius, žymintys ženklai ir pan.)

      4. Numatytų priemonių vykdymo grafiko parodymai (2b forma)

   c) priemonės, susijusios su pastovių apskaitos barelių dirvožemio būklės monitoringo sukūrimu ir vykdymu

      1. Esamos padėties apibūdinimas

      2. Pastovių apskaitos barelių, kurie turi būti įtraukti į dirvožemio būklės monitoringą, skaičius (2a forma)

      3. Išsamus apskaitos barelyje vykdomos atrankos aprašymas (atskirų mėginių skaičius, dirvos profilio apibūdinimas ir pan.)

      4. Išsamus apibūdinimas parametrų, kurie turi būti nustatyti, ir taikytinų analizės metodų kartu su aiškiu kalibravimo, pataisymų ir (arba) pakartotinių apskaičiavimų, reikalingų, kad rezultatai būtų suderinami su rezultatais, analizuotais taikant patvirtintus metodus, apibūdinimu

      5. Numatytų priemonių vykdymo grafiko parodymai (2b forma)

   d) priemonės, susijusios su pastovių apskaitos barelių lapijos būklės monitoringo sukūrimu ir vykdymu

      1. Esamos padėties apibūdinimas

      2. Pastovių apskaitos barelių, kurie turi būti įtraukti į lapijos būklės monitoringą, skaičius (2a forma)

([1]) OL L 53, 1987 2 21, p. 14.

3. Išsamus apskaitos barelyje vykdomos atrankos aprašymas (atskirų mėginių skaičius, apibūdinimas ir pan.)

4. Išsamus apibūdinimas parametrų, kurie turi būti nustatyti, ir taikytinų analizės metodų kartu su aiškiu kalibravimo, pataisymų ir (arba) pakartotinių apskaičiavimų, reikalingų, kad rezultatai būtų suderinami, apibūdinimu

5. Numatytų priemonių vykdymo grafiko parodymai (2b forma)

e) priemonės, susijusios su pastovaus apskaitos barelio prieaugio pokyčių matavimų įrengimu ir vykdymu

1. Esamos padėties apibūdinimas

2. Pastovių apskaitos barelių, kurie turi būti įtraukti į prieaugio matavimų monitoringą, skaičius (2a forma)

3. Išsamus apskaitos barelyje vykdomos atrankos aprašymas (matavimų skaičius, apibūdinimas ir pan.)

4. Išsamus aprašymas parametrų, kurie turi būti nustatyti, ir taikytinų analizės metodų kartu su aiškiu kalibravimo, pataisymų ir (arba) pakartotinių apskaičiavimų, reikalingų, kad rezultatai būtų suderinami su rezultatais, analizuotais taikant patvirtintus metodus, apibūdinimu

5. Numatytų priemonių vykdymo grafiko parodymai (2b forma)

f) priemonės, susijusios su pastovaus apskaitos barelio teršalų nusėdimo laipsnio matavimų įrengimu ir vykdymu

1. Esamos padėties apibūdinimas

2. Pastovių apskaitos barelių, kurie turi būti įtraukti į teršalų nusėdimo matavimų aprašą, skaičius (2a forma)

3. Išsamus apskaitos barelyje atliekamų matavimų vykdymo atpašymas (matavimų skaičius, apibūdinimas ir pan.)

4. Išsamus aprašymas parametrų, kurie turi būti nustatyti, ir taikytinų analizės metodų kartu su aiškiu kalibravimo, pataisymų ir (arba) pakartotinių apskaičiavimų, reikalingų, kad rezultatai būtų suderinami su rezultatais, analizuotais taikant patvirtintus metodus, apibūdinimu

5. Numatytų priemonių vykdymo grafiko parodymai (2b forma)

g) priemonės, susijusios su pastovaus apskaitos barelio meteorologinių matavimų įrengimu ir vykdymu

1. Esamos padėties apibūdinimas

2. Pastovių apskaitos barelių, kurie turi būti įtraukti į meteorologinių matavimų monitoringą, skaičius (2a forma)

3. Išsamus apskaitos barelyje atliekamų matavimų vykdymo aprašymas (matavimų skaičius, apibūdinimas ir pan.)

4. Išsamus aprašymas parametrų, kurie turi būti nustatyti, ir taikytinų analizės metodų kartu su aiškiu kalibravimo, pataisymų ir (arba) pakartotinių apskaičiavimų, reikalingų, kad rezultatai būtų suderinami su rezultatais, analizuotais taikant patvirtintus metodus, apibūdinimu

5. Numatytų priemonių vykdymo grafiko parodymai (2b forma)

5. *4 punkto a–g papunkčiuose nurodytų priemonių vykdymo išlaidos* (2a forma)

1. Tinklo įrengimo arba išplėtimo kaina (4a)

1.1. Išlaidos vienam apskaitos bareliui

1.2. Visos išlaidos

1.3. Bendrijos pagalba, kuriai buvo pateikta paraiška

2. Kiekvienos inventorizacijos įrengimo, stebėjimų vykdymo arba mėginių ėmimo išlaidos (4b–4g)

2.1. Išlaidos vienam apskaitos bareliui

2.2. Visos išlaidos

2.3. Bendrijos pagalba, kuriai buvo pateikta paraiška

3. Kiekvienos inventorizacijos duomenų analizei ir įvertinimui skirtos išlaidos

   3.1. Išlaidos vienam apskaitos bareliui

   3.2. Visos išlaidos

   3.3. Bendrijos pagalba, kuriai buvo pateikta paraiška

4. Visos projekto išlaidos (Išlaidų suma: 1.2 (sukūrimas), 2.2 (stebėjimai ir (arba) mėginių ėmimas) bei 3.2 (analizė ir vertinimas).

5. Bendrijos pagalba, kuriai buvo pateikta paraiška (Išlaidų suma: 1.3 (sukūrimas), 2.3 (stebėjimai ir (arba) mėginių ėmimas) bei 3.3 (analizė ir vertinimas).

6. *Užpildomos 2a ir 2b formos*

.....
Data ir parašas

2a forma

SIŪLOMAS FINANSAVIMAS (intensyvusis monitoringas)

Priemonė	Nagrinėjama miškų zona (km²)	Intensyvaus monitoringo apskaitos barelių skaičius	Visos išlaidos ([1])	Bendrijai nepriklausantys dalyviai				Prašoma pagalba ([1])
				Valstybė ([1])	Regionas ([1])	Kiti visuomeniniai fondai ([1])	Privatūs ([1])	
Sukurti arba išplėsti apskaitos barelių, skirtų intensyviam ir nuolatiniam monitoringui, tinklą								
Sukurti ir vykdyti lajų būklės monitoringą								
Sukurti ir vykdyti spygliuose ir lapuose esančių cheminių medžiagų tyrimą								
Sukurti ir vykdyti prieaugio pokyčių matavimus								
Iš viso								

([1]) Nacionaline valiuta

2b forma

PERSPEKTYVINIS PROJEKTO VYKDYMO PLANAS

Turi būti užpildoma kiekvienam 2 straipsnyje nurodytam projekto pasiūlymui

Fazės	Metai																																																
	Mėnuo	S	V	K	B	G	B	L	R	R	S	L	G	S	V	K	B	G	B	L	R	R	S	L	G	S	V	K	B	G	B	L	R	R	S	L	G	S	V	K	B	G	B	L	R	R	S	L	G
1																																																	
2																																																	
3																																																	
4																																																	
5																																																	

III PRIEDAS

LAJŲ BŪKLĖS PASTOVIUOSE APSKAITOS BARELIUOSE MONITORINGO BENDRIEJI METODAI

I. **Bendrosios pastabos**

Monitoringas turi būti vykdomas visuose pastoviuose apskaitos bareliuose ir turi būti pakartojamas kasmet.

II. **Monitoringo vykdymo metodai**

II.1 *Apskaitos medžių atranka*

Paprastai monitoringas atliekamas visame apskaitos barelyje visiems medžiams vilkams, viršaujantiems ir vidutinio ir silpnesnio augimo medžiams (1-3 Krafto klasės). Tais atvejais, kai apskaitos barelyje daug medžių (pvz., tankūs medynai), lajai įvertinti reikalingas apskaitos medžių skaičius galėtų būti sumažintas naudojant dalinį apskaitos barelį (žr. I priedo II dalies 3 punktą). Dalinio apskaitos barelio atveju monitoringas turi būti atliekamas visiems tame daliniame apskaitos barelyje medžiams vilkams, viršaujantiems ir vidutinio ir silpnesnio augimo medžiams (1-3 Krafto klasės). Tam tikrais atvejais gali būti leista naudoti kitokią, bet objektyvią ir nešališką sistemą atskaitinių medžių skaičiui sumažinti arba tam skaičiui parinkti. Kasmet taikomi tie patys metodai ir kiekvienos inventorizacijos metu įvertinama mažiausiai 20 medžių.

II.2. *Vertinimo data*

Monitoringas turi būti vykdomas laikotarpyje tarp naujų spyglių ir lapų susidarymo pabaigos ir prieš rudeninę lapų dechromaciją.

II.3. *Bendro pobūdžio informacija*

Surenkama tokia bendroji informacija:

— apskaitos barelio numeris,

— medžio numeris,

— medžių rūšys,

— įvertinimo data.

II.4. *Apskaitos medžių vertinimas*

1. Vizualus defoliacijos įvertinimas

Medžio defoliacija vertinama 5 % intervalais lyginant su vietos sąlygomis augančiu, pilną lapiją turinčiu medžiu. Medžių klasifikavimas pagal defoliacijos laipsnius turi būti atliekamas stebėjimo metu ir registruojamas 5 % intervalais.

2. Vizualus dechromacijos įvertinimas

Medžių klasifikavimas pagal dechromacijos laipsnius atliekamas užbaigus stebėjimą.

Dechromacijos laipsniai apibrėžiami taip:

Klasė	Dechromacija	Spalvos netekusių lapų procentinis santykis
0	Nėra arba nežymi	0–10
1	Silpna dechromacija	11–25
2	Vidutinė dechromacija	26–60
3	Stipri dechromacija	> 60
4	Žuvę medžiai	

3. Papildomi parametrai

Toliau išvardyti papildomi parametrai:

— lengvai nustatomos padarytos pažeidimo priežastys (vabzdžiai, grybai, abiotiniai veiksniai…),

— pažeidimo tipo nustatymas,

— medžio stebėjimai apskaitos barelyje.

II.5. **Duomenų perdavimas**

Valstybės narės kasmet Komisijai pateikia šią informaciją apie kiekvieną apskaitos barelį standartizuota forma (žr. VII priedo 3a ir 3b forma).

IV PRIEDAS

DIRVOŽEMIO MONITORINGO PASTOVIUOSE APSKAITOS BARELIUOSE BENDRIEJI METODAI

1. **Bendrosios pastabos**

Monitoringas turi būti vykdomas visuose pastoviuose apskaitos bareliuose laikotarpyje nuo 1994 iki 1996 m. Duomenys apie dirvožemio būklę, kurie surinkti ir analizuoti iki 1994 m., bet anksčiau kaip iki 1991 m. sausio 1 d., taip pat galėtų būti naudojami, jeigu buvo taikomi toliau apibūdinti metodai. Monitoringas bus kartojamas kiekviename atskirame apskaitos barelyje kas 10 metų. Šis priedas pagrįstas rezultatais, kuriuos gavo UN-ECE/ICP dirvožemio specialistų grupė, atlikdama oro taršos poveikio miškams vertinimą ir monitoringą (ICP miškai). Nuoroda pateikiama į šių specialistų parengtą vadovą (1992 m.). Praėjus dviem mėginių ėmimo periodams, turi būti patikslinti dirvožemio mėginių, kurie bus analizuojami ateityje, parametrai.

II. **Monitoringo vykdymo metodika**

II.1. *Mėginio vietos parinkimas*

Dirvožemio mėginiai turės statistiškai atspindėti apskaitos barelio būklę. Dirvožemio mėginiai renkami iš profilinės duobės ir (arba) imami iš gręžinio. Turėtų būti stengiamasi nepakenkti apskaitos medžių šaknų.

II.2. *Bendro pobūdžio informacija*

Turi būti renkama tokia bendroji informacija:

— apskaitos barelio numeris,

— mėginių ėmimo ir analizės data.

II.3. *Pedologinis ir fizinis apskaitos barelio apibūdinimas*

Turi būti atliekamas pedologinis kiekvieno modelinio apskaitos barelio apibūdinimas. Dirvožemio profilio apibūdinimą patartina atlikti pagal FAO rekomendacijas buferinei zonai (*FAO rekomendacijos dirvožemiui apibūdinti*, trečiasis (papildytas) leidimas, Roma 1990). Turi būti stengiamasi dirvožemio profilio (-ių) apibūdinimą (-us) atlikti toje vietoje, kuri atitinka faktinę apskaitos barelio vietą. Rekomenduojama sausos masės tankį nustatyti nepaliestame dirvožemyje, kad būtų galima apskaičiuoti visą maistmedžiagių kiekį. Jeigu sausos masės tankis nenustatytas, turi būti atliekamas pagrįstas šio parametro įvertinimas. Privaloma nustatyti dirvožemio granulometriją. Dalelių dydžio frakcijos yra tokios: < 2 m, 2-63 m, 63-2000 m (FAO). Jeigu dumblo ir smėlio frakcijoms atskirti naudojama 50 m riba, turi būti perskaičiuojama į 63 m ribą.

II.4. *Mėginių ėmimo metodas*

Dirvožemio mėginiai turi būti imami pagal gylį arba pagal horizontus. Kiekvienam sluoksniui arba horizontui, iš kurio imami mėginiai, imamas ne mažiau kaip vienas arba keletas atitinkamų kombinuotų mėginių; turi būti pranešama apie kombinuotiems mėginiams paimtų mėginių skaičių ir mėginių ėmimo data.

Mėginiai iš organinių sluoksnių (O- ir H-) (*) yra imami atskirai. Tais atvejais, kai mėginiai imami iš fiksuoto gylio, turi būti naudojami šie sluoksniai:

(*) UN-ECE/ICP dirvožemio specialistų grupė pritarė sąvokų, numatytų FAO rekomendacijose dirvožemiui apibūdinti (1990), naudojimui, o organinių sluoksnių (O-ir-H-) sąvokos yra šios :
H-horizontai ar sluoksniai: sluoksniai, kuriuose vyrauja organinė medžiaga, susiformavusi iš nenuskilusių arba iš dalies suskilusių organinių medžiagų sankaupų dirvožemio paviršiuje, kuris gali būti povandeninis. Visi H-horizontai yra ilgą laiką permirkę vandeniu arba buvo permirkę vandeniu anksčiau, tačiau yra dirbtinai nusausinti. H-horizontas gali būti mineralinių divoržemių viršuje arba bet kokiame nuo paviršiaus gylyje, jei jis yra padengtas.
O-horizontai ar sluoksniai: sluoksniai, kuriuose vyrauja organinė medžiaga, sudaryta iš pakratų, pavyzdžiui, lapų, spyglių, šakelių, samanų, ir kerpių, susikaupusių paviršiuje. O-horizontai nėra permirkę vandeniu ilgą laiką. Mineralinė tokios medžiagos dalis sudaro mažą procentinę medžiagos kieko dalį ir paprastai mažiau nei pus masės. O-sluoksnis gali būti dirvožemio paviršiuje arba bet kokiame nuo paviršiaus gylyje, jei jis yra padengats. Horizontas, susidaręs išplaunant mineralines medžiagas į mineralinį podirvį, nėra laikomas O-horizontu, nors kai kuriuose šiuo būdu susidariusiuose horizontuose gali būti nemažai organinių medžiagų.

— 0–10 cm (siūloma atskirai imti mėginius 0–5 ir 5–10),

— 10–20 cm,

— 20–40 cm,

— 40–80 cm.

II.5. *Gabenimas, laikymas ir paruošimas*

Mėginiai turi būti gabenami ir laikomi taip, kad juose įvyktų kiek įmanoma mažiau cheminių pokyčių. Turi būti pranešama apie tokio gabenimo ir laikymo (taip pat laukimo laiką) tvarką. Atitinkamais atvejais turi būti pateikiama išsami informacija apie su šia veiksmų tvarka susijusias problemas ir nukrypimus nuo jos. Dalį mėginių patartina laikyti dirvožemio mėginių banke, kad ateityje juos būtų galima palyginti su kitais mėginiais (pvz., po 10 metų). Prieš atliekant analizę mėginiai turi būti paruošiami. Dideli intarpai (> 2 mm) turi būti pašalinti, mėginiai turi būti išdžiovinti (aukščiausia temperatūra — 40 °C), sumalami arba išsijojami.

II.6. *Analizės metodai*

ICP miškų dirvožemio specialistų parengtame „Miškų dirvožemio mėginių ėmimo ir analizės metodų vadove“ apibūdinti patvirtinti įvairių dirvožemio parametrų analizės metodai. Siūloma taikyti patvirtintus metodus. Tuo atveju, kai taikomi kiti (nacionaliniai) metodai, turi būti pateikiama išsami ataskaita apie analizės metu gautų duomenų suderinamumą kartu pateikiant tos analizės duomenis. Miškų dirvožemio būklės monitoringas parodys skirtumus tarp privalomų ir neprivalomų parametrų (žr. sąrašą).

Privalomi ir neprivalomi parametrai bei atitinkami patvirtinti jų analizės metodai:

Parametras	Vienetai	H/O	Min	Patvirtinti metodai	Pastabos
PH ($CaCl_2$)		Privalomas	Privalomas	Labex 8703–01–1–1 ir ISO/TC190/SC3/GT8	
Anglis organinė (C-org)	(g/kg)	Privalomas	Privalomas	Sausas deginimas	
Azotas (N)	(g/kg)	Privalomas	Privalomas	Sausas deginimas	
Fosforas (P)	(mg/kg)	Privalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Kalis (K)	(mg/kg)	Privalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Kalcis (Ca)	(mg/kg)	Privalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Magnis (Mg)	(mg/kg)	Privalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Organinis sluoksnis (Orgsl)	(kg/m^2)	Privalomas		Tūris (cilindrinis) sausas svoris	
Kalcio karbonatas ($CaCO_3$)	(g/kg)	Neprivalomas	Privalomas	AFNOR X 31-105	Jei ($CaCl_2$) pH > 6
Mainų rūgštingumas (Ac-Exc)	(cmol /kg)	Neprivalomas	Privalomas	Titravimas	
Baziniai mainų katijonai (BCE)	(cmol /kg)	Neprivalomas	Privalomas	Ekstrahentas: $BaCl_2$	
Mainų rūgštiniai katijonai (AEC)	(cmol /kg)	Neprivalomas	Privalomas	Ekstrahentas: $BaCl_2$	
Katijonų mainų talpa (CEC)	(cmol /kg)	Neprivalomas	Privalomas	*Bascomb*	
Pasotinimas bazėmis (BaseSat)	(%)	Neprivalomas	Privalomas	Labex I.8703–26–1–1	
Natris (Na)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Aliuminis (Al)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Geležis (Fe)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Chromas (Cr)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Nikelis (Ni)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Manganas (Mn)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Cinkas (Zn)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Varis (Cu)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Švinas (Pb)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Kadmis (Cd)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Gyvsidabris (Hg)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
Siera (S)	(mg/kg)	Neprivalomas	Neprivalomas	Ekstrahentas:karališkasis vanduo	
pH (H_2O)		Neprivalomas	Neprivalomas	pH-elektrodas	
Dirvožemio laidumas elektrai (EC)	(mS/m)	Neprivalomas	Neprivalomas	EC-matuoklis	

Valstybės narės laisvai pasirenka galimybę analizuoti daugiau, visus arba tik dalį neprivalomų parametrų.

II.7. *Duomenų perdavimas*

Valstybės narės informaciją apie kiekvieną apskaitos barelį perduoda Komisijai standartizuota forma (žr. VII priedo 4a, 4b ir 4c formą).

V PRIEDAS

LAPIJOS MONITORINGO PASTOVIUOSE APSKAITOS BARELIUOSE BENDRIEJI METODAI

I. Bendrosios pastabos

Monitoringas turi būti vykdomas visuose pastoviuose apskaitos bareliuose. Pirmoji įprastinė inventorizacija turi būti užbaigta iki 1996 m. vasaros. Nors lapijos monitoringą rekomenduojama vykdyti per nurodytą 1995 m. vasaros ir 1995–1996 m. žiemos laiką, galėtų būti leista monitoringą atlikti per dvejus metus. Pakartotinas monitoringas vykdomas kiekviename atskirame apskaitos barelyje kas dveji metai. Toliau pateikta techninė informacija yra pagrįsta ICP miškų lapijos specialistų grupės gautais rezultatais. Nuoroda pateikta į šios specialistų grupės parengtą vadovą (1993 m.).

II. Monitoringo vykdymo metodika

II.1. *Apskaitos data*

Lapuočių (taip pat maumedžių): apskaita turi būti vykdoma, kai pilnai susiformuoja nauji lapai ir iki tol, kai rudenį lapai pradeda geltonuoti ir senti. Amžinai žaliuojančios rūšys: apskaita turi būti vykdoma ramybės laikotarpiu. Prašoma, kad valstybės narės kiekvienam regionui ir kiekvieno lygumose ir kalnuose esančio regiono viduje apibrėžtų įvairioms rūšims labiausiai tinkamą apskaitos ir analizės laiką, bei matavimus vykdytu šiuo laikotarpiu.

II.2. *Medžių atranka*

Kas antri metai apskaitomi ne mažiau kaip penki kiekvienos apskaitos barelyje esančios pagrindinės medžių rūšies medžiai.

Apskaitai reikalingas medžių skaičius yra atrenkamas taip, kad:

— tai būtų kiti, lajo įvertinimui nenaudoti medžiai, kad vykdant tolesnes apskaitas nebūtų prarasta lapija,

— tuo atveju, kai atliekant medžių gyvybingumo vertinimą yra apsiribojama medžiais, esančiais daliniame apskaitos barelyje, lapų mėginiams imti skirti medžiai atrenkami iš likusios viso apskaitos barelio dalies. Jeigu dalinis apskaitos barelis nenaudojama, medžiai mėginiams atrenkami iš buferinėje zonoje esančių medžių. Tokiu atveju buferinėje zonoje mėginių ėmimui atrinktiems medžiams suteikiamas specialus numeris (žr. VII priedą),

— medžiai priklausytų medžiams vilkams ir viršaujantiems medžiams (susivėrę medynai) arba vidutinis medžių aukštis būtų ± 20 % (nesusivėrę medynai),

— medžiai būtų netoli tų vietų, kur imami dirvožemio mėginiai analizei; tačiau, imant dirvožemio mėginius, turi būti stengiamasi nepakenkti pagrindinėms modelinių medžių šaknims,

— medžiai atitiktų vidutinį defoliacijos lygį apskaitos barelyje (± 5 % vidutinio lapijos praradimo),

— medžiai atitiktų sanitarinę apskaitos barelio būklę.

Tas pats medis gali būti apskaitomas daugelį metų; medžiai turi būti sunumeruoti. Medžių rūšys, kurių laja per vienerius metus susidaro maža ir turi labai mažai spyglių (arba lapų), leidžiama (bet nerekomenduojama) kaitalioti dvi penkių medžių grupes, reikalui esant, būtina stengtis nepakenkti apskaitos medžiams. Kiekviena grupė turi atitikti pirmiau nurodytas sąlygas.

Bendrijoje turi būti apskaitomi tik pagrindinių rūšių medžiai (žr. VII priedo 15 punktą).

Lapijos mėginiams imti naudoti medžiai yra vertinami pagal lajos būklę (žr. III priedą), naudojant esamus arba specialiai paskirtus numerius.

II.3. *Bendro pobūdžio informacija*

Surenkama tokia informacija:

— apskaitos barelio numeris,

— mėginių ėmimo ir analizės data,

— medžių rūšys.

II.4. *Lapų ir spyglių kiekio atrinkimas ir jų kiekis*

Apskaitos barelyje medžių negalima kirsti, tai gali turėti įtakos lapų arba spyglių apskaitos metodui. Svarbu, kad mėginiams paimti lapai arba spygliai būtų augę atviroje šviesoje. Paprastai kalbant, maistmedžiagių kiekiui nustatyti patogiausia imti einamųjų metų spyglius arba lapus, bet tam tikriems elementams būtų įdomu palyginti elementų koncentraciją senesniuose spygliuose su einamųjų metų spygliais.

Mėginiams imami lapai arba spygliai turi būti paimti iš viršutinio lajos trečdalio, bet ne iš paties pirmojo spygliuočių menturio; medynuose, kuriuose skirtingus menturius lengva identifikuoti, patartina mėginius imti iš tarp septintojo ir penkioliktojo menturio.

Lapuočiams mėginiai imami iš einamųjų metų lapų arba spyglių.

Visžalėms medžių rūšims rekomenduojama mėginius imti iš einamųjų metų spyglių arba lapų ir antrųjų metų spyglių arba lapų (einamųjų metų + 1).

Visoms medžių rūšims imant pavyzdžius yra būtina atkreipti dėmesį, kad mėginiams imami lapai arba spygliai būtų suaugę, ypač toms rūšims, kurios užaugino ūglius kelis kartus per metus (pvz., *Pinus Halepensis, Pseudotsuga menziesii, Eucalyptus sp*. *Quercus sp*. *Larix sp*. ir *Cedrus sp*. mėginiai imami nuo praeitų metų šakelių).

Apskritai, mėginai turi būti imami taip, kad apskaitos medžių grupės būtų reprezentuojamos visomis kryptimis. Prireikus leidžiama imti pavyzdžius skirtingose lajos pusėse nuo kiekvieno apskaitomos grupės medžio. Tam tikrose augavietėse, kuriose akivaizdi vietovės orientacijos įtaka (pvz., statūs šlaitai arba stiprus vyraujantis vėjas) mėginiai imami iš tik vienos lajos pusės, kuri visada turi būti ta pati. Tokiais atvejais mėginių ėmimo kryptį būtina patvirtinti dokumentais).

Pagrindinių elementų ir Fe, Mn, Zn, Cu analizei rekomenduojama imti 30 g šviežių spyglių arba lapų kiekvienai apskaitomai amžiaus klasei.

Kiekviena šalis gali pati nuspręsti mėginiams imti didesnį lapų kiekį, priklausomai nuo to, koks kiekis reikalingas pagal naudojamus analizės metodus arba jei reikalinga mėginius konservuoti būsimoms reikmėms.

II.5. *Mėginių ėmimo būdai*

Kadangi medžių negalima kirsti, priimtinas bet kuris tinkamas mėginių ėmimo būdas, atsižvelgiant į medžių rūšį, aukštį ir pan., jeigu mėginys neužteršiamas, apskaitos medis nėra smarkiai sužalojamas arba tai nekelia pavojaus mėginius imančiai grupei.

II.6. *Mėginių išankstinis apdorojimas prieš juos siunčiant į laboratorijas analizei atlikti*

Imami ne mažiau kaip penkių kiekvienos tame apskaitos barelyje esančios pagrindinės medžių rūšies mėginiai; šie penki mėginiai yra atskirai laikomi maišuose; analizei imamas sudėtinis mėginys yra padaromas sumaišant vienodus kiekvieno penkių mėginių kiekius (tuo atveju, kai šie penki medžiai analizuojami atskirai, vidutinė vertė apskaičiuojama kiekvienam elementui).

Lapuočiams patartina lapus atkirti nuo šakelių (ir netgi tam tikroms rūšims mažus lapelius atskirti nuo pagrindinio lapkočio), bet tai nebūtina spygliuočių spygliams. Einamųjų metų ūgliai bei antrųjų metų ūgliai

atskiriami ir laikomi atskiruose maišuose. Rekomenduojama naudoti subadytus labai tankius polietileninius maišus. Jeigu įmanoma, mėginiai išdžiovinami švariame kambaryje ir laikomi subadytuose polietileniniuose maišuose vėsioje vietoje.

Prieš siunčiant mėginius analizei į laboratoriją reikia labai aiškiai pažymėti kiekvieną mėginį (medynas, apskaitos barelio numeris, medžio rūšis, spyglių amžius ir pan.). Šie identifikavimo ženklai turi būti maišo išorėje (rašomi tiesiai ant maišo nenuplaunamu rašalu arba ant maišo prisegant etiketę). Taip pat rekomenduojama šiuos identifikavimo ženklus nenuplaunamu rašalu užrašyti ant popierinės etiketės ir patalpinti maišo viduje. Etiketė turėtų būti sulankstyta, kad būtų išvengta lapų arba spyglių taršos, jiems susilietus su rašalu.

II.7. *Apdirbimas prieš analizę*

Intensyviai ir nuolatinei pastovių apskaitos barelių ir tų metų ūglių kontrolei vykdyti rekomenduojama nustatyti 100 lapų arba 1 000 spyglių masę, taip pat ir ūglių masę.

Lapų lapkočius atskirti nebūtina, bet sudėtinių lapų atvejais patartina mažuosius lapelius atskirti nuo lapkočio, jeigu tai nebuvo padaryta miške. Kad būtų išvengta taršos, neturi būti naudojamos pudruotos plastikinės pirštinės.

Nėra būtina nuolatos plauti mėginius, bet tai patartina daryti tam tikriems regionams, kuriuose labai didelė tarša arba kurie yra arti jūros. Šie mėginiai turi būti plaunami vandeniu be priedų.

Džiovinimas krosnyje vykdomas prie temperatūros ne aukštesnės kaip 80 °C, ne trumpiau kaip 24 valandas. Spygliai turi būti atskiriami nuo šakelių laikantis tų pačių atsargumo priemonių kaip ir nuo pagrindinio lapkočio atskiriant smulkius lapelius.

Sausi mėginiai sumalami, kad būtų gauti kiek įmanoma vienarūšiai smulkūs milteliai. Visuomet, priklausomai nuo medžio rūšies, lieka šiek tiek plaušų; tai nesukelia didelių nepatogumų, jeigu jos mažos ir jeigu milteliai, prieš imant mėginius analizei, yra gerai išmaišyti. Nustatant Mn, Fe, Cu, Cd, Al ir Pb, turi būti užtikrinta, kad mėginiai malūnėlyje nebus užteršti. Malūnėlį galima patikrinti sumalant pluoštinę celiuliozę ir ją išanalizuojant, ar joje nebuvo šių elementų prieš ją malant ir po malimo.

II.8. *Cheminė analizė*

Nustatoma tik suminė elementų koncentracija.

ICP miškų lapijos specialistų grupės parengtame „Lapų ir spyglių mėginių ėmimo metodų ir analizės vadove“ apibūdinti indikatoriniai įvairių lapijos parametrų analizės metodai.

Kiekviena šalis gali naudoti nacionalinius metodus. Bet sumines elementų koncentracijas, gautas taikant nacionalinius metodus, būtina palyginti su metodais, kurie patvirtinti remiantis etaloniniais standartiniais mėginiais. Lapijos aprašyme bus išskiriami privalomi ir neprivalomi parametrai (žr. toliau pateiktą sąrašą).

Parametrai

Privalomi parametrai	Neprivalomi parametrai
Azotas (N)	Natris (Na)
Siera (S)	Cinkas (Zn)
Fosforas (P)	Manganas (Mn)
Kalcis (Ca)	Geležis (Fe)
Magnis (Mg)	Varis (Cu)
Kalis (K)	Švinas (Pb)
	Aliuminis (Al)
	Boras (B)

Valstybės narės gali laisvai pasirinkti, ar analizuoti daugiau, visus ar tik dalį neprivalomų parametrų.

II.9. *Duomenų perdavimas*

Valstybės narės Komisijai šią informaciją apie kiekvieną apskaitos barelį pateikia standartizuota forma (žr. VII priedo 5a, 5b ir 5c forma).

VI PRIEDAS

PRIEAUGIO POKYČIŲ MATAVIMŲ PASTOVIUOSE APSKAITOS BARELIUOSE BENDRIEJI METODAI

1. **Bendrosios pastabos**

Pirmieji matavimai pastoviuose apskaitos bareliuose turi būti atliekami nuo 1994 m. iki 1996 m.

Augimo matavimai dalijami į dvi dalis:

— medžių parametrų periodiniai matavimai,

— medžio metinių rievių analizė pagal prieaugio griežinėlį ir kamieno skerspjūvio (neprivaloma).

Periodiniai matavimai kartojami kiekviename atskirame apskaitos barelyje nuo 1999 m. iki 2000 m. ramybės metu ir po to kartojami kas penkeri metai. Medžio prieaugio griežinėlį ir kamieno skerspjūvio mėginių ėmimą ir analizę geriau atlikti apskaitos barelio įrengimo metu arba iš karto po jo.

Toliau pateikta techninė informacija yra pagrįsta ICP miškų prieaugio specialistų grupės gautais rezultatais. Nuoroda pateikiama į šių specialistų parengtą vadovą.

Čia aprašytos metodikos netinka *makijos* tipo medynams ir panašios vegetacijos rūšims.

II. **Monitoringo vykdymo metodika**

II.1. *Matavimų laikas*

Matavimai turėtų būti atliekami ramybės metu.

II.2. *Apskaitos medžių atranka*

Paprastai medžių stebėjimas vykdomas visiems visame apskaitos barelyje augantiems medžiams. Tais atvejais, kai apskaitos barelyje auga labai daug medžių (pvz., tankūs medynai), medžių vertinimui turi būti naudojamos apibrėžtos dalinio apskaitos barelio (pvz., vainiko vertinimas ir prieaugis). Šiuo atveju medžių stebėjimas turi būti atliekamas daliniame apskaitos barelyje augantiems medžiams. Dalinio apskaitos barelio dydis inventorizacijos vykdymo metu turėtų būti toks, kad būtų gautas patikimas medyno prieaugio įvertinimas per visą matavimų laiką. Turi būti nustatytas ir pateiktas tikslus apskaitos aikštelės dydis.

II.3. *Metodai*

Periodiniai matavimai

Visi apskaitos barelyje (daliniame apskaitos barelyje) esantys medžiai matuojami kas penkeri metai.

Medžio rievių analizė (prieaugio griežinėlis ir kamieno skerspjūvis)

Kadangi prieaugio gręžinėlių mėginių ėmimas galėtų turėti įtakos kitiems matavimams, šie gręžinėliai yra imami iš tų medžių, kurie auga už apskaitos barelio ribų. Kadangi medžius kamieno griežinėlių mėginiams imti reikia nukirsti, atrinktieji medžiai turi būti tokiu atstumu nuo apskaitos barelio, kad jų pašalinimas neturėtų jokios įtakos tiems apskaitos barelyje augantiems medžiams, kuriems atliekamas stebėjimas. Tuo pačiu metu apskaitos medžiai turi atstovauti apskaitos barelyje augančius medžius. Jeigu įmanoma, maksimaliai panaudojami medžiai, nukirsti įprasto ūkininkavimo miške metu.

II.4. *Bendro pobūdžio informacija*

Surenkama tokia informacija:

— apskaitos barelio numeris,

— mėginių ėmimo ir analizės data,

— medžio numeris.

II.5. *Matuotini parametrai*

	Privalomi parametrai	Neprivalomi parametrai
Periodiniai matavimai	Medžių rūšis Skersmuo krūtinės aukštyje (DBH) Informacija apie ūkines priemones	Žievė Medžio aukštis Lajos aukštis Lajos plotis Tūrio įvertinimas
Medžio rievės analizė		Rievės plotis Medžio skersmens po žieve pokytis kas penkeri metai Skerspločio ir tūrio įvertinimas

Valstybės narės gali laisvai pasirinkti, ar analizuoti daugiau neprivalomų parametrų arba jų dalį.

Valstybės narės gali naudoti savo nacionalinę sistemą ir metodus. Siūlomi metodai ir matavimų eiga yra apibūdinti ICP miškų prieaugio specialistų grupės parengtame „Prieaugio vadove“.

II.6. *Duomenų perdavimas*

Valstybės narės šią informaciją apie kiekvieną apskaitos barelį Komisijai pateikia standartizuota forma (žr. VII priedo 6a, 6b, 6c ir 6d formą).

VII PRIEDAS

BENDROSIOS PASTOVIUOSE APSKAITOS BARELIUOSE VYKDOMOS INVENTORIZACIJOS METU GAUTŲ DUOMENŲ PATEIKIMO TAISYKLĖS IR JŲ INTERPRETACIJA

1. **Bendrosios pastabos**

Pastovių apskaitos barelių tinklo tikslas — gauti išsamius duomenis apie Bendrijos miškų ekosistemų raidą ir stengtis atskleisti aplinkos veiksnių, pasikeitimų koreliacinius ryšius, ypač oro taršos ir miškų ekosistemų atsaką į taršą.

Šį tikslą galima pasiekti tik įvertinus apskaitos barelyje gautus duomenis. Duomenų, gautų skirtinguose pastoviuose apskaitos bareliuose, regionuose arba Bendrijoje, palyginimas turės būti atliekamas labai atidžiai. Rekomenduojama kiekvienos inventorizacijos metu gautus patikrintus duomenis (arba užbaigtą dalį) perduoti Komisijai, kai tik šie duomenys gaunami, naudojant šio priedo standartizuotas formas.

Valstybės narės perduoda Komisijai duomenis, surinktus skirtingų inventorizacijų metu vykdytų kiekviename pastoviame apskaitos barelyje 1991-1996 m., kartu su kiekviename apskaitos barelyje gautų duomenų išaiškinimu. Iki 1996 m. gruodžio 31 d. visi duomenys su kiekvienos šalies išaiškinimais pateikiami standartizuota forma Komisijai tolesniam vertinimui.

Patikinti inventorizacijų duomenys, po 1996 m. bus pateikiami Komisijai visiškai užbaigus inventorizaciją, kas penkeri metai nurodant galutinį baigimo terminą (pvz., 2001 m., 2006 m. gruodžio 31 d. ir t.t.).

Šiame priede pateikta išsami informacija apie monitoringo metu gautų duomenų pateikimo ir jų aiškinimo tvarką.

II. **Bendra techninė informacija apie duomenų pateikimą**

II.1 *Reikalavimai techninei įrangai*

Duomenims perduoti buvo pasirinktas 3,5” diskelis (DSDD arba HD). Šis diskelis tapo pasauliniu standartu, jis pigus ir patvarus. Turi būti naudojami geros kokybės diskeliai.

II.2. *Reikalavimai programinei įrangai*

Diskeliai turi būti suformatuoti atitinkamu tankiu (DSDD = mažas tankis ir HD = didelis tankis), naudojant 2.1 arba aukštesnį diskinę operacinę sistemą (DOS) arba didesnę, bei turėtų būti 100 % suderinama su IBM standartu. Visa diskelyje esanti medžiaga turi būti pateikiama amerikietiškuoju standartiniu informacijos mainų kodu (ASCII).

II.3. *Duomenų laikmenos*

Kiekviename diskelyje (arba diskelių rinkinyje) turi būti apskaitos barelių ir duomenų laikmenos; laikmenos su apibendrinta informacija apie apskaitos barelius (apskaitos barelių laikmena (-os) ir laikmena (-os) su kiekvienos inventorizacijos metu gautais duomenimis (duomenų laikmenos). VIIa priede yra pateikta išsami informacija apie šių laikmenų pavadinimus ir turinį.

II.4. *Diskelio pavyzdys*

Paprašius gali būti pateikiamas diskelis su laikmenos struktūros ir turinio pavyzdžiu.

VIIa PRIEDAS

PASTOVAUS STEBĖJIMO BARELIO IR JO DUOMENŲ PATEIKIMAS SKAITMENINE FORMA

Kasmetinės inventorizacijos laikmenos pavadinimų apžvalga

Pateiktuose prieduose yra išsamiai apibūdinti inventorizacijos metodai. Atlikus vertinimą, paėmus mėginius arba atlikus analizę, atlikus patikrą ir įvertinimą, Komisijai turi būti pateikiami duomenys standartizuota forma. Šiame priede apibrėžta standartizuota kiekvieno vertinimo forma.

Kiekvieno vertinimo patikrinti duomenys turi būti pateikiami vienoje arba keliose standartinės formos laikmenose.

Vertinimas	Priedas	Dažnumas	Bylos (-ų) pavadinimas
Apskaitos barelių Įrengimas	I	Vieną kartą	XXGENER. PLT
Lajos vertinimas	III	Kasmet	XX1995. PLT, XX1995. TRE
Dirvožemio inventorizacija	IV	Kas penkeri arba kas dešimt metų	XX1995. PLS, XX1995. SOM, XX1995. SOO
Lapijos inventorizacija	V	Kas dveji metai	XX1995. PLF, XX1995. FOM, XX1995. FOO
Prieaugis	VI	Kas penkeri metai	XX1995. PLI, XX1995. IPM, XX1995. IRA, XX1995. IEV

Kiekvienos laikmenos pavadinimą sudaro dvi šalies kodo raidės, pavadinimų sąraše atitinka XX), po to eina vertinimo atlikimo metai (pavyzdyje – 1995) arba Gener, jeigu informacija pateikiama vieną kartą – taškas (.), ir toliau trijų raidžių kodas. Šį apskaitos barelio laikmenų trijų raidžių kodą sudaro raidės PL ir atitinkamai pirmoji atlikto įvertinimo Soil (dirvožemis), Foliage (lapija) ir Increment (prieaugis) raidžių. Šį trijų raidžių duomenų laikmenos kodą sudaro dvi (arba viena) raidė (-ės) FOliage SOil arba Increment, bei viena (arba dvi) raidė (-ės), nurodančios Mandatory (privaloma), Optional (neprivaloma) arba skirtingas prieaugio įvertinimo dalis.

Tuo atveju, kai 16 x 16 km tinklo apskaitos barelių duomenys apdorojami toje pačioje vietoje, gali atsirasti tam tikra painiava, kadangi naudojami panašūs laikmenų pavadinimai. Tokiu atveju pirmiau nurodytuose laikmenų pavadinimuose metų kodai galėtų būti padidinami 1 000 (pvz. XX2995. SOM).

1a forma

XXGENER. PLT

Laikmenos turinys kartu su informacija apie apskaitos barelį, kuri turi būti užpildyta įvedimo metu (žr. I priedą)

Eil.tvarka	Šalis	Apskaitos barelio Nr.	Platumos koordinatė (+LL MM SS)	Ilgumos koordinatė (+LL MM SS)	Aukštis virš jūros lygio	Eks-pozi-cija	Įrengimo data (+DD MM MM)	Bendras apskaitos barelio dydis (ha)	Medžių skaičius apskaitos barelyje	Dalinio apskaitos barelio dydis (ha)	Vidutinis amžius	Pagrin-dinės medžių rūšys	Našumas absoliutus	Našumas santykinis	Kiti pastebėjimai
1—4	6—7	9—12	14—20	22—28	30—31	33	35—40	42—47	49—52	54—59	61—62	64—66	68—70		72—82
1								.		.					
2								.		.					
3								.		.					
4								.		.					
5								.		.					
6								.		.					
7								.		.					
8								.		.					
9								.		.					
10								.		.					
								.		.					

Skiltis		Žr. paaiškinimą
1 — 4	Apskaitos barelių eilės numeris (1 – 9 999)	
6 — 7	Šalies kodas (Prancūzija – 01, Belgija – 02 ir t. t.)	(1)
9 — 12	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9 999)	(2)
14 — 20	Platuma (+LLMMSS) (pvz., + 50 58 52)	(4)
22 — 28	Ilguma (+ arba -) LLMMSS (pvz., + 03 55 31)	(4)
30 — 31	Aukštis virš jūros lygio (50-ties metrų klasėje nuo 1 iki 31)	(7)
33	Ekspozicija (N = 1, NE = 2 ir t. t.)	(8)
35 — 40	Įrengimo data DDMMMM	(3)
42 — 47	Bendras apskaitos barelio dydis (0,0001 ha)	(11)
49 — 52	Medžių skaičius visame apskaitos barelyje	(12)
54 — 59	Dalinio apskaitos barelio dydis (0,0001 ha)	(11)
61 — 62	Vyraujančio ardo vidutinis amžius (20-ties metų klasėse nuo 1 iki 8)	(9)
64 — 66	Pagrindinės medžių rūšys	(15)
68	Našumo įvertinimas – absoliutus	(13)
70	Našumo įvertinimas – santykinis	(13)
	Paskutiniame stulpelyje gali būti įtraukta pastaba apie apskaitos barelį:	
72 — 82	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	(99)

1b forma

Kiti miškų ekosistemos intensyvaus monitoringo apskaitos barelių stebėjimai

Šalis: (*)

Apskaitos barelio numeris:

Pagrindinės rūšys: (*)

Platuma (L L M M S S): (*)

Ilguma: (*)

Aukštis: (*)

Įrengimo data (D D M M M M):

Netoliese esanti meteorologijos stotis ir (arba) kiti monitoringo arba apskaitos bareliai (ankstesni duomenys arba veikiantys)

Pavadinimas/numeris	Platuma (*)	Ilguma (*)	Informacijos rūšis
.....			.....
.....			.....
.....			.....

Įrengimo metu gauta informacija

Miško apibūdinimas įrengimo metu: mišrūs, ardai, medžiojamieji žvėrys, atsiželdinimas ir pan.)

.....

.....

.....

.....

.....

Ankstesni duomenys apie ūkinę veiklą miške prieš apskaitos barelio įrengimą (įveisimas, retinimas, tręšimas ir pan.)

	metai
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Informacija, gauta monitoringo vykdymo metais

Ankstesni duomenys apie ūkinę veiklą miške įrengus apskaitos barelį (retinimas, tręšimas, paklotės mineralizavimas ir pan.)

Metai	Veiklos rūšis	Duomenys (kiekiai, %)
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

(*) Aprašymą ir kodus žr. vila priedo aiškinamojoje dalyje.

3a forma

XX1993. PLT

Laikmenos turinys su informacija apie apskaitos barelį, kuri turi būti naudojama su lajos įvertinimu (žr. III priedą)

Eilės numeris 1-4	Šalis 6-7	Apskaitos barelio numeris 9-12	Matavimo data (diena, mėnuo, metai) 14-19	Platumos koordinatėss (+ L L M M S S) 21-27	Ilgumos koordinatėss (+ L L M M S S) 29-35	Aukštis virš jūros lygio 37-38	Vidutinis amžius 40-41	Kiti pastebėjimai 43-53
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

Skiltis		Žr. paaiškinimus
1 – 4	Apskaitos barelių eilės numeris (1 –9 999)	
6 – 7	Šalies kodas (Prancūzija – 01, Belgija – 02 ir t. t.)	(1)
9 –12	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9 999)	(2)
14 –19	Matavimo data	(3)
21 –27	Platuma + LLMMSS (pvz., +50 58 52)	(4)
29 –35	Ilguma (+ arba -) LLMMSS (pvz., + 03 55 31)	(4)
37 –38	Aukštis virš jūros lygio (50-ties metrų klasėse nuo 1 iki 31)	(7)
40 –41	Vidutinis vyraujančio ardo amžius (20-ties metų klasėse nuo 1 iki 8)	(9)

Paskutiniame stulpelyje gali būti įtraukta pastaba apie apskaitos barelį:

43 –53	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	(99)

3b forma

XX1993. TRE

Laikmenos turinys su informacija apie apskaitos barelį, kuri turi būti naudojama su apskaitos barelio įvertinimu (žr. III priedą)

Eilės numeris 1-5	Apskaitos barelio Numeris 7-10	Matavimo data (diena, mėnuo, metai) 12-17	Medžio Nr. # 19-22	Rūšis 24-26	Defoliacija 28-30	Dechromacija 32	Lengvai nustatomos pažeidimo priežastys T1 T2 T3 T4 T5 T6 T7 T8 34--48	Pažeidimo tipo nustatymas 50-55	Kiti pastebėjimai 57-67
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Skiltis		Žr. paaiškinimą
1-5	Medžių eilės numeris (1–9 999)	
7-10	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9 999)	(2)
12-17	Matavimo data (diena, mėnuo, metai) (pvz., 220690)	(3)
19-22	Medžio numeris (kaip pažymėta įrengimo metu)	(14)
24-26	Rūšys (001–199)	(15)
28-30	Defoliacija (0, 5, 10, 15, 20, …, 95, 100 %) (0, 5, 10, 15, 20, ..., 95, 100 %)	(16)
32	Dechromacija (0, 1, 2, 3 arba 4)	(17)
34 (*)	Pažeidimas, kurį padarė: medžiojami žvėrys ir ganymas (1 – Taip)	(18)
36 (*)	Pažeidimas, kurį padarė: vabzdžiai (1 – Taip)	(18)
38 (*)	Pažeidimas, kurį padarė: grybai (1 – Taip)	(18)
40 (*)	Pažeidimas, kurį padarė: abiotiniai veiksniai (1 – Taip)	(18)
42 (*)	Pažeidimas, kurį padarė: tiesioginiai žmogaus veiksmai (1 – Taip)	(18)
44 (*)	Pažeidimas, kurį padarė: gaisras (1 – Taip)	(18)
46 (*)	Pažeidimas, kurį padarė: žinomas vietinis arba regioninis teršalas (1 – Taip)	(18)
48 (*)	Kitoks pažeidimas (1 – taip)	(18)
50-55 (*)	Pažeidimo tipas (pavadinimas)	(19)
57-67	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	(20)

(*) Neužpildoma, jeigu pažeidimas nebuvo pastebėtas.

4a forma

XX1933. PLS

Sumažintos apskaitos barelio laikmenos su informacija apie apskaitos barelį kartu su miško dirvožemio monitoringu turinys (žr. IV priedą)

Eilės numeris	Šalis	Apskaitos barelio numeris	Data (diena, mėnuo, metai)	Platumos koordinatės (+ L L M M S S)	Ilgumos koordinatės (+ L L M M S S)	Aukštis virš jūros lygio	Dirvožemio tipologinis vienetas	Vanduo	Humusas	Kiti pastebėjimai
1-4	6-7	9-12	14-19	21-27	29-35	37-38	40-42	44	46	48-58
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										

Žr. paaiškinimą		Žr. paaiškinimą
1 – 4	Apskaitos barelių eilės numeris (1–9 999)	
6 – 7	Šalies kodas (Prancūzija – 0, Belgija – 02 ir t. t.)	(1)
9 – 12	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9 999)	(2)
14 – 19	Mėginių ėmimo data (diena, mėnuo, metai) (pvz., 22 06 90)	(3)
21 – 27	Platuma + LLMMSS (pvz., +50 58 52)	(4)
29 – 35	Ilguma(+ arba -) LLMMSS (pvz., + 03 55 31)	(4)
37 – 38	Aukštis virš jūros lygio (50-ties metrų klasėse nuo 1 iki 31)	(7)
40 – 42	Dirvožemio tipologinis vienetas (nuo 101 iki 253)	(10)
44	Galimybė apsirūpinti vandeniu (nepakankama – 1, pakankama – 2, pernelyg didelė – 3)	(5)
46	Humuso tipas (mull –1, moder – 2 ir t.t.)	(6)

Paskutiniame stulpelyje gali būti įtraukta pastaba apie apskaitos barelį:

48 – 58	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	(99)

4b forma

XX1993. SOM

Laikmenos su informacija apie dirvožemio analizę turinys (privalomas)

Eilės numeris	Apskaitos barelio numeris	Horizontas	Mėginio kodas (0,1,2)	Analizės atlikimo data (ddmmmm)	pH ($CaCl_2$)	C_org (g/kg)	N (g/kg)	P (mg/kg)	K (mg/kg)	Ca (mg/kg)	Mg (mg/kg)	OrgSluoksnis (kg/m^2)	$CaCO_3$ (g/kg)	Ac-Exc ($cmol^+/kg$)	BCE ($cmol^+/kg$)	ACE ($cmol^+/kg$)	CEC ($cmol^+/kg$)	Pasotinimas bazėmis %	Kiti pastebėjimai	
1-5	7-10	12-14	16	18-23	25-27	29-31	33-36	38-40	42-45	47-50	52-55	57-59	61-63	65-67	69-72	74-77	79-82	84-85	87-97	
0	0	SAM																		
1		H	0		.		.								.	.	.			
2		O	0		.		.								.	.	.			
3		M05	1		.		.								.	.	.			
4		M51	1		.		.								.	.	.			
5		M01	9		.		.								.	.	.			
6		M12	0		.		.								.	.	.			
7		M24			.		.								.	.	.			
8		M48			.		.								.	.	.			
9999	9999	M48	2		9.9	999	99.9	999	9999	9999	9999	999	999	999	99.9	99.9	99.9	99		Didžiausia vertė (**)

Pirma eilutė (eilutė Nr. 1) naudojama nurodyti, koks mėginių metodas (SAM) buvo taikytas.

Nurodomas kiekvienam parametrui taikytas metodas:

0 = nukrypimų nuo patvirtinto metodo nėra

1 = analizuota taikant pakaitinį metodą (*)

9 = pakartotiniai apskaičiuoti duomenys (*)

1-5	Eilės numeris (nuo 1 iki 99 999)		
7-10	Apskaitos barelio numeris (didžiausias: 9999)		(2)
12-14	Lygis	Gylio kodas (H, O, M05, M51, M01, M12, M24, M48	(21)
16	Mėginio kodas	Mėginių analizės metodo kodas (0 = patvirtintas metodas, 1 = siūlomas, 2-8 = bet kurie paskesni mėginiai, 9 = pakartotiniai apskaičiuotas) (*)	(22)
18-23	Data	Analizės atlikimo data (ddmmmm)	(3)

Privaloma laikmena

Parametrai		Vienetai (***)	H/O	Min	Patvirtintas metodas	Pastabos
25-27	pH($CaCl_2$)		Privalomas	Privalomas	pH-elektrodas	
29-31	C_org	(g/kg)	Privalomas	Privalomas	Sausasis degimas	
33-36	N	(g/kg)	Privalomas	Privalomas	Sausasis degimas	
38-40	P	(mg/kg)	Privalomas		Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
42-45	K	(mg/kg)	Privalomas		Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
47-50	Ca	(mg/kg)	Privalomas		Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
52-55	Mg	(mg/kg)	Privalomas		Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
57-59	OrgSluoksnis	(kg/m^2)	Privalomas		Sausos medžiagos tūris	
61-63	$CaCO_3$	(g/kg)		Privalomas	Kalcimetras	(jei pH $CaCl_2$ > 6)
65-67	Ac-Exc	($cmol^+/kg$)		Privalomas	Titravimas	Mainų rūgštingumas
69-72	BCE	($cmol^+/kg$)		Privalomas	Ekstrahentas:	Baziniai mainų katijonai
74-77	ACE	($cmol^+/kg$)		Privalomas	Ekstrahentas:	Rūgštieji mainų katijonai
79-82	CEC	($cmol^+/kg$)		Privalomas	Bascomb	Mainų katijonų talpa
84-85	Pasotinimas bazėmis	%		Privalomas	LabexL8703-26-1-1	
87-97	Kiti pastebėjimai	žodžiais				

Neužpildyta vieta – nereikalaujama

(*) Naudoti metodai ir pakartotini apskaičiavimai turi būti išsamiai apibūdinti ataskaitos apie dirvožemio būklę priede.

(**) Didžiausios vertės naudojamos, kai faktinė užregistruota vertė yra lygi arba didesnė už didžiausią vertę. Jeigu faktinė užregistruota vertė yra mažesnė už mažiausią vertę, kuri gali būti įrašyta, turi būti naudojama mažiausioji vertė. Jeigu dydžio neįmanoma išmatuoti (t.y. nepatenka į aptikimo ribas) naudojamas specialus kodas –1 (minus 1). Jeigu šiam parametrui nustatyti analizė nebuvo atliekama, rašomas nulis arba paliekama neužpildyta.

(***) Pagrįsta svoriu, gautu išdžiovinus džiovinimo krosnyje.

4c forma

XX1993. SOO

Laikmenos su informacija apie dirvožemio analizę turinys (neprivaloma)

Eilės numeris	Apskaitos barelio numeris	Horizontas	Mėginio kodas (0,1,2)	Analizės data (dd mm yy)	$CaCO_3$ (g/kg)	Na (mg/kg)	Al (mg/kg)	Fe (mg/kg)	Cr (mg/kg)	Ni (g/kg)	Mn (mg/kg)	Zn (mg/kg)	Cu (mg/kg)	Pb (mg/kg)	Cd (g/kg)	Hg (mg/kg)	S (mg/kg)	pH(H_2O)	EC (mS/m)	Ac_Exc ($cmol^+/kg$)	BCE ($cmol^+/kg$)	ACE ($cmol^+/kg$)	CEC ($cmol^+/kg$)	pasotinimas bazėmis	P (mg/kg)	Ca ($cmol^+/kg$)	Mg ($cmol^+/kg$)	K ($cmol^+/kg$)	Kiti pastebėjimai	
1-5	7-10	12-14	16	18-23	25-27	29-32	34-38	40-44	46-48	61-63	54-57	59-61	63-65	67-69	71-73	75-78	80-83	85-87	89/90	92-94	96-99	101-104	106-109	111/112	114-116	118-121	123-126	128-131	133-143	
0	0	S A M																												
1		H	0												.	.		.			.	.	.							
2		O	0												.	.		.			.	.	.							
3		M 0 5	1												.	.		.			.	.	.							
4		M 5 1	1												.	.		.			.	.	.							
5		M 0 1	9												.	.		.			.	.	.							
6		M 1 2	0												.	.		.			.	.	.							
7		M 2 4													.	.		.			.	.	.							
8		M 4 8													.	.		.			.	.	.							
9 9 9 9 9	9 9 9 9	M 4 8	9		9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9	9 9 9	9 9 9 9	9 9 9	9 9 9	9 9 9	9 . 9	9 . 9 9	9 9 9 9	9 . 9	9 9	9 9 9	9 9 . 9	9 9 . 9	9 9 . 9	9 9	9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9		Didžiausia vertė (*)

Pirma eilutė (eilutė Nr. 1) naudojama nurodyti, koks analizės metodas (SAM) buvo taikytas.
Kiekvienam parametrui turi būti nurodyta, koks analizės metodas buvo taikytas:

0 = nukrypimų nuo patvirtinto metodo nėra
1 = analizuota pagal pakaitinį metodą (*)
9 = pakartotinai apskaičiuoti duomenys (*)

1-5	Eilės numeris (nuo 1 iki 99 999)		
7-10	Apskaitos barelio numeris (didžiausias: 9 999)		(2)
12-14	Lygis	Gylio kodas (H, O, M05, M51, M01, M12, M24, M48) (H, O, M05, M51, M01, M12, M24, M48)	(21)
16	Mėginio kodas	Mėginių ėmimo analizės metodo kodas (0 – patvirtintas metodas, 1 – siūlomas (*), 9 – pakartotiniai apskaičiuotas) (*)	(22)
18-23	Data	Analizės atlikimo data (diena, mėnuo, metai)	(3)

	Parametrai	Vienetai (***)	H/O	Min	Patvirtintas metodas	Pastabos
			Neprivaloma laikmena			
25-27	$CaCO_3$	(g/kg)	Neprivaloma		AFNOR X 31-105	(jei pH $CaCl_2$ > 6)
29-32	Na	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
34-38	Al	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
40-44	Fe	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
46-48	Cr	(mg/kg)	Neprivaloma		Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
50-52	Ni	(mg/kg)	Neprivaloma		Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
54-57	Mn	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
59-60	Zn	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
63-65	Cu	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
67-69	Pb	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
71-73	Cd	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
75-78	Hg	(mg/kg)	Neprivaloma			
80-83	S	(mg/kg)	Neprivaloma	Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
85-87	pH(H_2O)		Neprivaloma	Neprivaloma	pH elektrodas	
89-90	EC	(mS/m)	Neprivaloma	Neprivaloma	EC matuoklis	
92-94	Ac_Exc	($cmol^+$/kg)	Neprivaloma		Titravimas	
96-99	BCE	($cmol^+$/kg)	Neprivaloma		Ekstrahentas: $BaCl_2$	Mainų rūkštingumas
101-104	ACE	($cmol^+$/kg)	Neprivaloma		Ekstrahentas: $BaCl_2$	Baziniai mainų katijonai
106-109	CEC	($cmol^+$/kg)	Neprivaloma			Rugštieji mainų katijonai
111-112	Bazinė sotis	%	Neprivaloma			
114-116	P	(mg/kg)		Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
118-121	Ca	(mg/kg)		Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
123-126	Mg	(mg/kg)		Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
128-131	K	(mg/kg)		Neprivaloma	Ekstrahentas: karališkasis vanduo	
133-143	Stebėjimas	Žodžiais				

Neužpildytos vietos = nereikalaujama

(*) Naudoti metodai ir rekomendacijos turi būti išsamiai apibūdinti ataskaitos apie dirvožemio būklę priede.

(**) Didžiausios vertės naudojamos, kai faktinė užregistruota vertė yra lygi arba didesnė už didžiausią vertę. Jeigu faktinė užregistruota vertė yra mažesnė už mažiausią vertę, kuri gali būti įrašyta, turi būti naudojama mažiausioji vertė. Jeigu dydžio neįmanoma išmatuoti (t.y. nepatenka į aptikimo ribas) naudojamas specialus kodas –1 (minus 1). Jeigu šiam parametrui nustatyti analizė nebuvo atliekama, rašomas nulis arba paliekama neužpildyta.

(***) Pagrįsta svoriu, gautu išdžiovinus džiovinimo krosnyje.

5a forma

XX1993. PLF

Sumažinto apskaitos barelio laikmenos, kuri naudotina kartu su cheminių medžiagų kiekio spygliuose ir lapuose apskaita, turinys

Eilės numeris 1-4	Šalis 6-7	Apskaitos barelio numeris 9-12	Data (diena, mėnuo, metai) 14-19	Platumos koordinatės (+ L L M M S S) 21-27	Ilgumos koordinatės (+ L L M M S S) 29-35	Aukštis virš jūros lygio 37-38	Kiti pastebėjimai 40-50
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							

Skiltis		Žr. paaiškinimus
1– 4	Apskaitos barelio eilės numeris (nuo 1 iki 9 999)	
6– 7	Šalies kodas (Prancūzija – 01, Belgija – 02 ir t.t.)	(1)
9–12	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9 999) (maximum 9 999)	(2)
14–19	Mėginių ėmimo data (diena, mėnuo, metai) (pvz., 220690)	(3)
21–27	Platuma + LL MM SS (pvz., +505852)	(4)
29–35	Ilguma (+ arba -) LL MM SS (pvz., +035531)	(4)
37–38	Aukštis virš jūros lygio (50 metrų klasėmis nuo 1 iki 31)	(7)

Paskutiniame stulpelyje gali būti įtraukta pastaba apie apskaitos barelį:

40–50	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	(99)

5b forma

XX1993. FOM

Laikmenos su informacija apie lapijos analizę turinys (privaloma)

Eilės numeris	Apskaitos barelių skaičius	Mėginio nuemris	Analizės data (ddmmMM)	Apskaitos medžių skaičius					100 lapų masė	1000 spyglių masė	Ūglio masė	N	S	P	Ca	Mg	K	Kiti pastebėjimai
				# 1	# 2	# 3	# 4	# 5	(g)	(g)	(g)	(mg/g)	(mg/g)	(mg/g)	(mg/g)	(mg/g)	(mg/g)	
1-5	7-10	12-16	17-22	24-27	29-32	34-37	39-42	44-47	49-52	54-57	59-62	64-68	70-74	76-79	81-85	87-91	93-97	99-109
		.										.	.	.	.	.	.	
		.										.	.	.	.	.	.	
		.										.	.	.	.	.	.	
		.										.	.	.	.	.	.	
		.										.	.	.	.	.	.	
		.										.	.	.	.	.	.	
		.										.	.	.	.	.	.	
		.										.	.	.	.	.	.	
		.										.	.	.	.	.	.	
9 9 9 9 9	9 9 9 9	1 9 9 . 1	3 1 1 2 9 5	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 . 9 9	9 9 . 9 9	9 . 9 9	9 9 . 9 9	9 9 . 9 9	9 9 . 9 9	Didžiausia vertė (*)

			Žr. paaiškinimus
1-5	Eilės numeris (nuo 1 iki 99 999)		(2)
7-10	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9 999)		
12-16	Mėginio numeris	Medžių rūšis (kodas nuo 1 iki 199) ir lapų tipas (0 = paplitęs, 1 = paplitęs + 1)	(23)
17-22	Analizės data	Analizės data (diena, mėnuo, metai)	(3)
24-27	Medis Nr. 1 #1	Pirmo medžio numeris grupėje	(24)
29-32	Medis Nr. 2 #2	Antro medžio numeris grupėje	(24)
34-37	Medis Nr. 3 #3	Trečio medžio numeris grupėje	(24)
39-42	Medis Nr. 4 #4	Ketvirto medžio numeris grupėje	(24)
44-47	Medis Nr. 5 #5	Penkto medžio numeris grupėje	(24)
49-52	100 lapų masė	Tų metų 100 lapų masė	(25)
54-57	1000 spyglių masė	Tų metų 1000 spyglių arba 1000 tų metų spyglių + 1 metų spyglių masė	(25)
59-62	Ūglio masė	Ūglių masė	(26)

Privaloma laikmena

Parametrai		Vienetai (**)
64-68	N	mg/g
70-74	S	mg/g
76-79	P	mg/g
81-85	Ca	mg/g
87-91	Mg	mg/g
93-97	K	mg/g
99-109	Kiti pastebėjimai	Žodžiais

Šie parametrai įrašomi vieną kartą einamųjų metų spygliams ir vieną kartą einamųjų metų + 1 metų spygliams.
Larix sp. ir *Cedrus sp.* mėginiai imami nuo trumpų praėjusių metų šakelių.

(*) Didžiausios vertės naudojamos, kai faktinė užregistruota vertė yra lygi arba didesnė už didžiausią vertę. Jeigu faktinė užregistruota vertė yra mažesnė už mažiausią vertę, kuri gali būti įrašyta, turi būti naudojama mažiausioji vertė. Jeigu dydžio neįmanoma išmatuoti (t.y. nepatenka į aptikimo ribas) naudojamas specialus kodas –1 (minus 1). Jeigu šiam parametrui nustatyti analizė nebuvo atliekama, rašomas nulis arba paliekama neužpildyta.

(**) Imant medžiagą, išdžiovintą 105 °C temperatūroje.

5c forma

XX1993. FOO

Laikmenos su informacija apie lapijos analizę turinys (neprivaloma)

Eilės numeris	Apskaitos barelio numeris	Mėginio numeris	Analizės data (diena, mėnuo, metai)	Na (µg/g)	Zn (µg/g)	Mn (µg/g)	Fe (µg/g)	Ca (µg/g)	Pb (µg/g)	Al (µg/g)	B (µg/g)	Kiti pastebėjimai	
1-5	7-10	12-16	18-23	25-30	32-36	38-43	45-49	51-55	57-60	62-66	68-72	74-84	
1		.						.	.				
2		.						.	.				
3		.						.	.				
4		.						.	.				
5		.						.	.				
6		.						.	.				
7		.						.	.				
8		.						.	.				
		.						.	.				
9 9 9 9 9	9 9 9 9	1 9 9 . 1	3 1 1 2 9 5	9 9 9 9 9 9	9 9 9 9 9	9 9 9 9 9 9	9 9 9 9 9	9 9 . 9 9	9 9 . 9	9 9 9 9 9	9 9 9 9 9		Didžiausia vertė (*)

Žr. Paaiškinimus

1-5	Eilės numeris (nuo 1 iki 99999)		
7-10	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9999)		(2)
12-16	Mėginio numeris	Medžių rūšys (kodas nuo 1 iki 199) ir lapų rūšys (0 – einamųjų metų, 1 – einamųjų metų + 1)	(23)
18-23	Data	Analizės atlikimo data (diena, mėnuo, metai)	(3)

(Neprivaloma laikmena)

Parametrai		Vienetai (**)
25-30	Na	(µg/g)
32-36	Zn	(µg/g)
38-43	Mn	(µg/g)
45-49	Fe	(µg/g)
51-55	Cu	(µg/g)
57-60	Pb	(µg/g)
62-66	Al	(µg/g)
68-72	B	(µg/g)
74-84	Kiti pastebėjimai	Žodžiais

Larix sp. ir *Cedrus sp.* mėginiai imami nuo praėjusių metų ūglių

(*) Didžiausios vertės naudojamos, kai faktinė užregistruota vertė yra lygi arba didesnė už didžiausią vertę. Jeigu faktinė užregistruota vertė yra mažesnė už mažiausią vertę, kuri gali būti įrašyta, turi būti naudojama mažiausioji vertė. Jeigu dydžio neįmanoma išmatuoti (t. y. nepatenka į aptikimo ribas) naudojamas specialus kodas –1 (minus 1). Jeigu šiam parametrui nustatyti analizė nebuvo atliekama, rašomas nulis arba paliekama neužpildyta.

(**) Imant medžiagą, išdžiovintą 105 °C temperatūroje.

6a forma

XX1993. PLI

Prieaugiui naudotinos sumažintos apskaitos barelio laikmenos sudėtis (VI priedas)

Eilės numeris	Šalis	Apskaitos barelių skaičius	Vertinimo data	Platumos koordinatės	Ilgumos koordinatės	Viso apskaitos barelio dydis	Visame apskaitos barelyje augančių medžių skaičius	Apskaitos barelio dydis	Kiti pastebėjimai
1 – 4	6 – 7	9 – 12	(+ L L M M S S) 14 – 19	(+ L L M M S S) 21 – 27	(+ L L M M S S) 29 – 35	(ha) 37 – 42	44 – 48	(ha) 50 – 55	57 – 67
1						.		.	
2						.		.	
3						.		.	
4						.		.	
5						.		.	
6						.		.	
7						.		.	
8						.		.	
9						.		.	
10						.		.	

Skiltis

Žr. paaiškinimus

1 – 4	Apskaitos barelių eilės numeris (nuo 1 iki 9 999)
6 – 7	Šalies kodas (Prancūzija – 01, Belgija – 02 ir t. t.)
9 – 12	Apskaitos barelių skaičius (didžiausias 9 999)
14 – 19	Stebėjimo data dd mmMM (pvz., 22 06 94)
21 – 27	Platuma +LL MM SS (pvz., +50 10 27)
29 – 35	Ilguma + arba – LL MM SS (pvz., - 01 15 32)
37 – 42	Viso apskaitos barelio dydis hektarais (didžiausias 9,9999 hektarų)
44 – 48	Medžių skaičius visame apskaitos barelyje (12)
50 – 55	Apskaitos barelio dydis hektarais (didžiausias 9,999 hektarų) (11)
57 – 67	Kiti pastebėjimai (žodžiais) (99)

6b forma

XX1993. IPM

Laikmenos su prieaugio informacija sudėtis — periodiniai matavimai

	Privaloma					Neprivaloma					
Eilės numeris	Apskaitos barelių skaičius	Medžių skaičius	Rūšys	Skersmuo (cm)	Antras Skersmuo 2 (cm)	Žievė (cm)	Aukštis (m)	Medžio tūris (m^3)	Lajos ilgis (m)	Lajos plotis (m)	Kiti pastebėjimai
1–4	6–9	11–14	16–18	20–24	26–30	32–34	36–39	41–46	48–51	53–56	58–68
1				.	.	.	.	.	.	.	
2				.	.	.	.	.	.	.	
3				.	.	.	.	.	.	.	
4				.	.	.	.	.	.	.	
5				.	.	.	.	.	.	.	
6				.	.	.	.	.	.	.	
7				.	.	.	.	.	.	.	
8				.	.	.	.	.	.	.	
9				.	.	.	.	.	.	.	
10				.	.	.	.	.	.	.	
				.	.	.	.	.	.	.	

Skiltis		Žr. paaiškinimus
1 – 4	Įrašo eilės numeris (nuo 1 iki 99 999)	
6 – 9	Apskaitos barelių skaičius (didžiausias 9999)	(2)
11 – 4	Medžio numeris	(14)
16 – 18	Rūšys (nuo 001 iki 199)	(15)
20 – 24	Skersmuo (didžiausias 999,9 cm)	(27)
26 – 30	Skersmuo (didžiausias 999,9 cm)	(27)
32 – 34	Žievė (storiausia – 9,9 cm)	(28)
36 – 39	Aukštis, suapvalinant 0,5 m tikslumu (didžiausias 99,5 m)	(29)
41 – 46	Medžio tūris (didžiausias 99 999 m^3)	(30)
48 – 51	Lajos ilgis, suapvalinant 0,5 metro tikslumu (didžiausias 99,5 m)	(31)
53 – 56	Lajos plotis, suapvalinant 0,5 metro tikslumu (didžiausias 99,5 m)	(32)
58 – 68	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	

Privaloma	Neprivaloma	Pastabos
Privaloma		
Privaloma		
Privaloma		
Privaloma		
Privaloma (*)		
	Neprivaloma	
	Neprivaloma	
	Neprivaloma	
	Neprivaloma	
	Neprivaloma	
	Neprivaloma	

(*) Privaloma, kai naudojamos žerglės

6c forma

XX1993. IRA

Laikmenos su prieaugio informacija sudėtis — metinės rievės analizė ir kamieno skerspjūvio analizė (neprivaloma)

Eilės numeris	Apskaitos barelių skaičius	Medis	Rūšys	DBH_t (o.b.)	$Skersmuo^*_t$	$Skersmuo^*_{t-5}$	$Skersmuo^*_{t-10}$	$Skersmuo^*_{t-15}$	$Skersmuo^*_{t-20}$	$Skersmuo^*_{t-25}$	$Skersmuo^*_{t-30}$	$Skersmuo^*_{t-35}$	$Skersmuo^*_{t-40}$	$Skersmuo^*_{t-45}$	$Skersmuo^*_{t-50}$	Kiti pastebėjimai
		(R/D ###)		(cm)	(cm)	(cm)										
1–4	6–9	11–14	16–18	20–24	26–30	32–36	38–42	44–48	50–54	56–60	62–66	68–72	74–78	80–84	86–90	92–102
1					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
2					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
3					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
4					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
5					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
6					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
7					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
8					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
9					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
10					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	

DBH_t (o.b.) skersmuo krūtinės aukštyje vertinimo metais (= t)
Skersmuo $(*)_t$ skersmuo krūtinės aukštyje be žievės vertinimo metais (= t)

Skiltis				Žr. paaiškinimus
1	iki	4	Eilės numeris (nuo 1 iki 99 999)	
6	iki	9	Apskaitos barelių skaičius (didžiausias 9 999)	(2)
11	iki	14	Medžio numeris su R – metinės rievės analizei ir D – kamieno skerspjūviui	(24)
16	iki	18	Rūšys (nuo 001 iki 199)`	(15)
20	iki	24	Faktinis skersmuo krūtinės aukštyje be žievės (didžiausias 999,9 cm)	(27)
26	iki	30	Faktinis skersmuo be žievės (didžiausias 999,9)	(33)
32	iki	36	Skersmuo be žievės prieš penkerius metus (didžiausias 999,9 cm)	(33)
38	iki	42	Skersmuo be žievės prieš 10 metų (didžiausias 999,9 cm)	(33)
44	iki	48	Skersmuo be žievės prieš 15 metų (didžiausias 999,9 cm)	(33)
50	iki	54	Skersmuo be žievės prieš 20 metų (didžiausias 999,9 cm)	(33)
56	iki	60	Skersmuo be žievės prieš 25 metus (didžiausias 999,9 cm)	(33)
62	iki	66	Skersmuo be žievės prieš 30 metų (didžiausias 999,9 cm)	(33)
68	iki	72	Skersmuo be žievės prieš 35 metus (didžiausias 999,9 cm)	(33)
74	iki	78	Skersmuo be žievės prieš 40 metų (didžiausias 999,9 cm)	(33)
80	iki	84	Skersmuo be žievės prieš 45 metus (didžiausias 999,9 cm)	(33)
86	iki	90	Skersmuo be žievės prieš 50 metų (didžiausias 999,9 cm)	(33)
92	iki	102	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	

6d forma

XX1993. IEV

Įvertintų duomenų apie prieaugį sudėtis (neprivaloma)

Eilės nuemris	Apskaitos barelių skaičius	Periodiniai matavimai: Medžiai/ apskaitos barelis	Periodiniai matavimai: Pagrindinis-plotas/aps-kaitos barelis (m²/pskaitos barelio)	Periodiniai matavimai: Tūris/ apskaitos barelis (m³/pskaitos barelio)	Metinių rievių analizė ir kamieno diskų analizė: Pagrindinis-plotas/aps-kaitos barelis (m²/pskaitos barelio)	Tūris/apskai-tos barelis (m³/pskaitos barelio)	Retinimas (Y/N)	Pagrindinis-plotas/apskai-tos barelis$_{t-5}$ (m²/pskaitos barelio)	Tūris/apskai-tos barelis$_{t-5}$ (m³/pskaitos barelio)	Retinimas (Y/N)	Pagrindinis-plotas/apskai-tos barelis$_{t-10}$ (m²/pskaitos barelio)	Tūris/apskai-tos barelis$_{t-10}$ (m³/pskaitos barelio)	Retinimas (Y/N)	Pagrindinis-plotas/apskai-tos barelis$_{t-15}$ (m²/pskaitos barelio)	Tūris/apskai-tos barelis$_{t-15}$ (m³/pskaitos barelio)	Retinimas (Y/N)	Pagrindinis-plotas/apskai-tos barelis$_{t-20}$ (m²/pskaitos barelio)	Tūris/apskai-tos barelis$_{t-20}$ (m³/pskaitos barelio)	Retinimas (Y/N)	Pagrindinis-plotas/apskai-tos barelis$_{t-25}$ (m²/pskaitos barelio)	Tūris/apskai-tos barelis$_{t-25}$ (m³/pskaitos barelio)	Kiti pastebėjimai
1–4	6–9	11–14	16–20	22–26	28–32	34–38	40	42–46	48–52	54	56–60	62–66	68	70–74	76–80	82	84–88	90–94	96	98–102	104–108	110–120
1			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
2			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
3			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
4			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
5			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
6			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
7			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
8			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
9			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
10			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	
			.	.	.	.		.	.		.	.		.	.		.	.		.	.	

Skiltis		Žr. paaiškinimus	Periodinių matavimų įvertinimas	Metinės rievės ir kamieno skerspjūvio disko mėginių įvertinimas
1 iki 4	Eilės numeris			
6 iki 9	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9999)	(2)	Neprivaloma	Neprivaloma
11 iki 4	Medžių skaičius apskaitos barelyje (didžiausias 9999 medžių apskaitos barelyje)	(12)	Neprivaloma	
16 iki 20	Pagrindinis apskaitos barelio plotas (didžiausias 999,9 m²/ploteliui)	(34)	Neprivaloma	
22 iki 26	Apskaitos barelio tūris (didžiausias 999,9 m3/ploteliui)	(35)	Neprivaloma	
28 iki 32	Pagrindinis apskaitos barelio plotas (didžiausias 999,9 m²/ploteliui)	(34)		Neprivaloma
34 iki 38	Apskaitos barelio tūris (didžiausias 999,9 m³/ploteliui)	(35)		Neprivaloma
40	Retinimas laikotarpyje nuo dabar iki prieš penkerius metus (Taip –1, ne – 0)	(36)		Neprivaloma
42 iki 46	Pagrindinis apskaitos barelio plotas (didžiausias 999,9 m²/ploteliui)	(34)		Neprivaloma
48 iki 52	Apskaitos barelio tūris (didžiausias 999,9 m³/apskaitos bareliui)	(35)		Neprivaloma
54	Retinimas laikotarpyje prieš penkerius ir dešimt metų (Taip –1, ne – 0)	(36)		Neprivaloma
56 iki 60	Pagrindinis apskaitos barelio plotas (didžiausias 999,9 m²/apskaitos bareliui)	(34)		Neprivaloma
62 iki 66	Apskaitos barelio tūris (didžiausias 999,9 m³/apskaitos bareliui)	(35)		Neprivaloma
68	Retinimas laikotarpyje prieš dešimt ir penkiolika metų (Taip –1, ne – 0)	(36)		Neprivaloma
70 iki 74	Pagrindinis apskaitos barelio plotas (didžiausias 999,9 m²/apskaitos bareliui)	(34)		Neprivaloma
76 iki 80	Apskaitos barelio tūris (didžiausias 999,9 m³/apskaitos bareliui)	(35)		Neprivaloma
82	Retinimas laikotarpyje prieš penkiolika ir dvidešimt metų (Taip –1, ne – 0)	(36)		Neprivaloma
84 iki 88	Pagrindinis apskaitos barelio plotas (didžiausias 999,9 m²/apskaitos bareliui)	(34)		Neprivaloma
90 iki 94	Apskaitos barelio tūris (didžiausias 999,9 m³/apskaitos bareliui)	(35)		Neprivaloma
96	Retinimas laikotarpyje prieš dvidešimt ir dvidešimt penkerius metus (Taip –1, ne – 0)	(36)		Neprivaloma
98 iki 102	Pagrindinis apskaitos barelio plotas (didžiausias 999,9 m²/apskaitos bareliui)	(34)		Neprivaloma
104 iki 108	Apskaitos barelio tūris (didžiausias 999,9 m³/apskaitos bareliui)	(35)		Neprivaloma
110 iki 120	Kiti pastebėjimai (žodžiais)			

KODŲ SĄRAŠAS PASTOVIŲ APSKAITOS BARELIŲ KONTROLĖS DUOMENIMS, KURIE TURI BŪTI PATEIKIAMI KOMISIJAI

Toliau pateiktas instrukcijas ir kodus valstybės narės turi naudoti bendrų stebėjimų formoms užpildyti

Informacija apie apskaitos barelį

1) *Šalis*

01: Prancūzija
02: België – Belgique
03: Nyderlandai
04: Vokietija
05: Italija
06: Jungtinė Karalystė
07: Airija
08: Danija
09: Graikija
10: Portugalija
11: Ispanija
12: Liuksemburgas

2) *Apskaitos barelio numeris*

Apskaitos barelio numeris atitinka unikalųjį numerį, atrankos arba įrengimo metu suteiktą pastoviam apskaitos bareliui.

3) *Stebėjimų data, įvertinimo data, analizės data*

Datos įrašomos tokia tvarka: diena, mėnuo ir metai:

Diena	Mėnuo	Metai
08	09	94

4) *Platumos/ilgumos koordinatės*

Įrašomi visi šeši apskaitos barelio centrą žymintys platumos ir ilgumos skaičiai.

Pvz.:

	+/–	Laipsniai		Minutės		Sekundės	
— platuma	+	5	0	1	0	2	7
— ilguma	–	0	1	1	5	3	2

Pirmas skiltis naudojamas nurodyti + arba – koordinates.

5) *Galimybė pagrindinėms medžių rūšims apsirūpinti vandeniu (įvertinimas)*

1: nepakankama
2: pakankama
3: pernelyg didelė

6) *Humuso tipas*

1: *Mull*
2: *Moder*
3: *Mor*
4: *Anmor*
5: *Durpė*
6: Kitos
7: *Raw (Roh)*

7) *Aukštis virš jūros lygio*

1: ≤ 50 m
2: 51 — 100 m
3: 101 — 150 m
4: 151 — 200 m
5: 201 — 250 m
6: 251 — 300 m
7: 301 — 350 m
8: 351 — 400 m
9: 401 — 450 m
10: 451 — 500 m
11: 501 — 550 m
12: 551 — 600 m
13: 601 — 650 m
14: 651 — 700 m
15: 701 — 750 m
16: 751 — 800 m
17: 801 — 850 m
18: 851 — 900 m
19: 901 — 950 m
20: 951 —1 000 m
21: 1 001 —1 050 m
22: 1 051 —1 100 m
23: 1 101 —1 150 m
24: 1 151 —1 200 m
25: 1 201 —1 250 m
26: 1 251 —1 300 m
27: 1 301 —1 350 m
28: 1 351 —1 400 m
29: 1 401 —1 450 m
30: 1 451 —1 500 m
31: 1 501 —1 550 m
32: 1 551 —1 600 m
33: 1 601 —1 650 m
34: 1 651 —1 700 m
35: 1 701 —1 750 m
36: 1 751 —1 800 m
37: 1 801 —1 850 m
38: 1 851 —1 900 m
39: 1 901 —1 950 m
40: 1 951 —2 000 m
41: 2 001 —2 050 m
42: 2 051 —2 100 m
43: 2 101 —2 150 m
44: 2 151 —2 200 m
45: 2 201 —2 250 m
46: 2 251 —2 300 m
47: 2 301 —2 350 m
48: 2 351 —2 400 m
49: 2 401 —2 450 m
50: 2 451 —2 500 m
51: >2 500 m

8) *Ekspozicija*

1: N — šiaurės
2: NE — šiaurės rytų
3: E — rytų
4: SE — pietryčių
5: S — pietų
6: SW — pietvakarių
7: W — vakarų
8: NW — šiaurės vakarų
9: nėra polinkio

9) *Vyraujančio ardo vidutinis amžius (metais)*

1: ≤ 20
2: 21— 40
3: 41— 60
4: 61— 80
5: 81 — 100
6: 101 — 120
7: > 20
8: Įvairiaamžiai medynai

10) *Dirvožemio tipologiniai vienetai*

Fluvisols

101 Eutric Fluvisols
102 Calcaric Fluvisols
103 Dystric Fluvisols
104 Mollic Fluvisols
105 Umbric Fluvisols
106 Thionic Fluvisols
107 Salic Fluvisols

Gleysols

108 Eutric Gleysols
109 Calcic Gleysols
110 Dystric Gleysols
111 Andic Gleysols
112 Mollic Gleysols
113 Umbric Gleysols
114 Thionic Gleysols
115 Gelic Gleysols

Regosols

116 Eutric Regosols
117 Calcaric Regosols
118 Gypsic Regosols
119 Dystric Regosols
120 Umbric Regosols
121 Gelic Regosols

Leptosols

122 Eutric Leptosols
123 Dystric Leptosols
124 Rendzic Leptosols
125 Mollic Leptosols
126 Umbric Leptosols
127 Lithic Leptosols
128 Gelic Leptosols

Arenosols

129 Haplic Arenosols
130 Cambic Arenosols
131 Luvic Arenosols
132 Ferralic Arenosols
133 Albic Arenosols
134 Calcaric Arenosols
135 Gleyic Arenosols

Andosols

136 Haplic Andosols
137 Mollic Andosols
138 Umbric Andosols
139 Vitric Andosols
140 Gleyic Andosols
141 Gelic Andosols

Vertisols

142 Eutric Vertisols
143 Dystric Vertisols
144 Calcic Vertisols
145 Gypsic Vertisols

Cambisols

146 Eutric Cambisols
147 Dystric Cambisols
148 Humic Cambisols
149 Calcaric Cambisols
150 Chromic Cambisols
151 Vertic Cambisols
152 Ferralic Cambisols
153 Gleyic Cambisols
154 Gelic Cambisols

Calcisols

155 Haplic Calcisols
156 Luvic Calcisols
157 Petric Calcisols

Gypsisols

158 Haplic Gypsisols
159 Calcic Gypsisols
160 Luvic Gypsisols
161 Petric Gypsisols

Solonetz

162 Haplic Solonetz
163 Mollic Solonetz
164 Calcic Solonetz
165 Gypsic Solonetz
166 Stagnic Solonetz
167 Gleyic Solonetz

Solonchaks

168 Haplic Solonchaks
169 Mollic Solonchaks
170 Calcic Solonchaks
171 Gypsic Solonchaks
172 Sodic Solonchaks
173 Gleyic Solonchaks
174 Gelic Solonchaks

Kastanozems

175 Haplic Kastanozems
176 Luvic Kastanozems
177 Calcic Kastanozems
178 Gypsic Kastanozems

Chernozems

179 Haplic Chernozems
180 Calcic Chernozems
181 Luvic Chernozems
182 Glossic Chernozems
183 Gleyic Chernozems

Phaeozems

184 Haplic Phaeozems
185 Calcaric Phaeozems
186 Luvic Phaeozems
187 Stagnic Phaeozems
188 Gleyic Phaeozems

Greyzems

189 Haplic Greyzems
190 Gleyic Greyzems

Luvisols

191 Haplic Luvisols
192 Ferric Luvisols
193 Chromic Luvisols
194 Calcic Luvisols
195 Vertic Luvisols
196 Albic Luvisols
197 Stagnic Luvisols
198 Gleyic Luvisols

Lixisols

199 Haplic Lixisols
200 Ferric Lixisols
201 Plinthic Lixisols
202 Albic Lixisols
203 Stagnic Lixisols
204 Gleyic Lixisols

Planosols

205 Eutric Planosols
206 Dystric Planosols
207 Mollic Planosols
208 Umbric Planosols
209 Gelic Planosols

Podzoluvisols

210 Eutric Podzoluvisols
211 Dystric Podzoluvisols
212 Stagnic Podzoluvisols
213 Gleyic Podzoluvisols
214 Gelic Podzoluvisols

Podzols

215 Haplic Podzols
216 Cambic Podzols
217 Ferric Podzols
218 Carbic Podzols
219 Gleyic Podzols
220 Gelic Podzols

Acrisols

221 Haplic Acrisols
222 Ferric Acrisols
223 Humic Acrisols
224 Plinthic Acrisols
225 Gleyic Acrisols

Alisols

226 Haplic Alisols
227 Ferric Alisols
228 Humic Alisols
229 Plinthic Alisols
230 Stagnic Alisols
231 Gleyic Alisols

Nitisols

232 Haplic Nitisols
233 Rhodic Nitisols
234 Humic Nitisols

Ferralsols

235 Haplic Ferralsols
236 Xanthic Ferralsols
237 Rhodic Ferralsols
238 Humic Ferralsols
239 Geric Ferralsols
240 Plinthic Ferralsols

Plinthosols

241 Eutric Plinthosols
242 Dystric Plinthosols
243 Humic Plinthosols
244 Albic Plinthosols

Histosols

245 Folic Histosols
246 Terric Histosols
247 Fibric Histosols
248 Thionic Histosols
249 Gelic Histosols

Anthrosols

250 Aric Anthrosols
251 Fimic Anthrosols
252 Cumulic Anthrosols
253 Urbic Anthrosols

11) *Viso apskaitos barelio dydis, dalinio apskaitos barelio dydis*

Viso apskaitos barelio arba dalinio apskaitos barelio dydis turi būti nustatytas 0,0001 ha tikslumu.

12) *Medžių skaičius visame apskaitos barelyje*

Visi medžiai visame apskaitos bareliai. Skaičiuojami visi medžiai nuo 5 cm skersmens krūtinės aukštyje ir didesni.

13) *Našumo įvertinimas*

Našumo įvertinimą sudaro gryno ir santykinio našumo įvertinimas. Grynasis našumo įvertinimas – tai įvertintas vidutinis našumas per visą medyno gyvavimo laiką. Santykinis našumas parodo, ar grynasis medyno našumo įvertinimas yra mažas, normalus arba didelis. Naudotini šie kodai:

Grynojo našumo kodas

0 = 0,0 — 2,5 m^3 vienam hektarui per metus
1 = 2,5 — 7,5 m^3 vienam hektarui per metus
2 = 7,5 —12,5 m^3 vienam hektarui per metus
3 = 12,5 —17,5 m^3 vienam hektarui per metus
4 = 17,5 —22,5 m^3 vienam hektarui per metus
5 = > 22,5 m^3 vienam hektarui per metus

Santykinio našumo kodas

1 = mažas
2 = normalus
3 = didelis

99) *Kiti pastebėjimai*

Šioje vietoje pateikiama atitinkama informacija apie apskaitos barelį.

Informacija apie medžius

naudotina įvertinant lają.

14) *Apskaitos medžio numeris*

Medžio numeris — tai apskaitos barelio įrengimo metu medžiui paskirtas numeris.

15) *Rūšys* (iš *Flora Europea*)

Lapuočiai (* = lapijos inventorizacijai sudaryti naudotinos medžių rūšys)

001: *Acer campestre* *
002: *Acer monspessulanum* *
003: *Acer opalus*
004: *Acer platanoides*
005: *Acer pseudoplatanus* *
006: *Alnus cordata* *
007: *Alnus glutinosa* *
008: *Alnus incana*
009: *Alnus viridis*
010: *Betula pendula* *
011: *Betula pubescens* *
012: *Buxus sempervirens*
013: *Carpinus betulus* *
014: *Carpinus orientalis*
015: *Castanea sativa (C. vesca)* *
016: *Corylus avellana* *
017: *Eucalyptus sp.* *
018: *Fagus moesiaca* *
019: *Fagus orientalis*
020: *Fagus sylvatica* *
021: *Fraxinus angustifolia* spp. *oxycarpa (F. oxyphylla)* *
022: *Fraxinus excelsior* *
023: *Fraxius ornus* *
024: *Ilex aquifolium*
025: *Juglans nigra*
026: *Juglans regia*
027: *Malus domestica*
028: *Olea europaea* *
029: *Ostrya carpinifolia* *
030: *Platanus orientalis*
031: *Populus alba*
032: *Populus canescens*
033: *Populus hybrides* *
034: *Populus nigra* *
035: *Populus tremula* *
036: *Prunus avium* *
037: *Prunus dulcis (Amygdalus communis)*
038: *Prunus padus*
039: *Prunus serotina*
040: *Pyrus communis*
041: *Quercus cerris* *
042: *Quercus coccifera (Q. calliprinos)* *
043: *Quercus faginea* *
044: *Quercus frainetto (Q. conferta)* *
045: *Quercus fruticosa (Q. lusitanica)*
046: *Quercus ilex* *
047: *Quercus macrolepis (Q. aegilops)*
048: *Quercus petraea* *
049: *Quercus pubescens* *
050: *Quercus pyrenaica (Q. toza)* *
051: *Quercus robur (Q. peduculata)* *
052: *Quercus rotundifolia* *
053: *Quercus rubra* *
054: *Quercus suber* *
055: *Quercus trojana*
056: *Robinia pseudoacacia* *
057: *Salix alba*
058: *Salix caprea*
059: *Salix cinerea*
060: *Salix eleagnos*
061: *Salix fragilis*
062: *Salix sp.*
063: *Sorbus aria*
064: *Sorbus aucuparia*
065: *Sorbus domestica*
066: *Sorbus torminalis*
067: *Tamarix africana*
068: *Tilia cordata*
069: *Tilia platyphyllos*
070: *Ulmus glabra (U. scabra, U. montana)*
071: *Ulmus laevis (U. effusa)*
072: *Ulmus minor (U. campestris, U. carpinifolia)*
073: *Arbutus unedo*
074: *Arbutus andrachne*
075: *Ceratonia siliqua*
076: *Cercis siliquastrum*
077: *Erica arborea*
078: *Erica scoparia*
079: *Erica manipuliflora*
080: *Laurus nobilis*
081: *Myrtus communis*
082: *Phillyrea latifolia*
083: *Phillyrea angustifolia*
084: *Pistacia lentiscus*
085: *Pistacia terebinthus*
086: *Rhamnus oleoides*
087: *Rhamnus alaternus*
099: *Kiti lapuočiai*

Spygliuočiai (* = lapijos inventorizacijai sudaryti naudotinos medžių rūšys)

100: *Abies alba* *
101: *Abies borisii-regis* *
102: *Abies cephalonica* *
103: *Abies grandis*
104: *Abies nordmanniana*
105: *Abies pinsapo*
106: *Abies procera*
107: *Cedrus atlantica*
108: *Cedrus deodara*
109: *Cupressus lusitanica*
110: *Cupressus sempervirens*
111: *Juniperus communis*
112: *Juniperus oxycedrus* *
113: *Juniperus phoenicea*
114: *Juniperus sabina*
115: *Juniperus thurifera* *
116: *Larix decidua* *
117: *Larix kaempferi* *(L. leptolepis)*
118: *Picea abies (P. excelsa)* *
119: *Picea omorika*
120: *Picea sitchensis* *
121: *Pinus brutia* *
122: *Pinus canariensis*
123: *Pinus cembra*
124: *Pinus contorta* *
125: *Pinus halepensis* *
126: *Pinus heldreichii*
127: *Pinus leucodermis*
128: *Pinus mugo* *(P. montana)*
129: *Pinus nigra* *
130: *Pinus pinaster* *
131: *Pinus pinea* *
132: *Pinus radiata* *(P. insignis)* *
133: *Pinus strobus*
134: *Pinus sylvestris* *
135: *Pinus uncinata* *
136: *Pseudotsuga menziesii* *
137: *Taxus baccata*
138: *Thuya sp.*
139: *Tsuga sp.*
199: *Kiti spygliuočiai*

16) *Defoliacija*

Defoliacijos intensyvumas kiekvienam apskaitos medžiui yra išreiškiamas procentais (5 % intervalais) palyginant su visus lapus turinčiu medžiu. Naudojamas faktinis procentinis santykis.

0 = 0 %
5 = 1– 5 %
10 = 6–10 %
15 = 11–15 %
ir t. t.

17) *Dechromacijos kodai*

0: dechromacijos nėra (0–10 %)
1: nedidelė dechromacija (11–25 %)
2: vidutinė dechromacija (26–60 %)
3: stipri dechromacija (> 60 %)
4: žuvęs

18) *Lengvai nustatomos padarytos pažeidimo priežastys*

Atitinkamame skiltyje (-yse) dedamas ženklas (1).

T1 = medžiojamieji žvėrys bei ganymas
T2 = pernelyg didelis vabzdžių kiekis arba jų buvimo žymės
T3 = grybai
T4 = abiotiniai veiksniai (vėjas, sniegas, šaltis, sausra, …)
T5 = tiesioginė žmogaus veikla
T6 = gaisras
T7 = žinomas vietinis arba regioninis teršalas
T8 = kitos

19) *Padarytos pažeidimo tipo identifikavimas*

Jeigu įmanoma, turėtų būti pridedamas pažeidimo, kuri padarė, pvz., vabzdžiai, identifikavimas: rūšis arba grupė (pvz., žievgraužiai).

20) *Kiti pastebėjimai dėl medžių būklės*

Visi galintys būti svarbūs papildomi pastebėjimai yra aiškiai pažymimi formoje (pvz., galimi įtakojantys veiksniai (neseniai buvusi sausra, kritinės temperatūros); kitokie pažeidimai/stagnacijos požymiai).

Kodai, naudotini dirvožemio būklės apraše

21) *Gylio lygio kodas*

O = organinis sluoksnis (žr. II.4 papunkčio apibrėžimo išnašą)
H = organinis sluoksnis (žr. II.4 papunkčio apibrėžimo išnašą)
M05 = mineralinis dirvožemis nuo 0 iki 5 cm (neprivalomas)
M51 = mineralinis dirvožemis nuo 5 iki 10 cm (neprivalomas)
M01 = mineralinis dirvožemis nuo 0 iki 10 cm (privalomas)
M12 = mineralinis dirvožemis nuo 10 iki 20 cm (privalomas)
M24 = mineralinis dirvožemis nuo 20 iki 40 cm (privalomas)
M48 = mineralinis dirvožemis nuo 40 iki 80 cm (privalomas)

22) *Mėginių analizės metodo kodas*

Kiekvienam parametrui, nustatytam viename ar daugiau dirvožemio mėginiuose, vienas iš toliau nurodytų kodų yra įtrauktas į pirmą duomenų eilutę ir naudojamas mėginio rūšiai nurodyti pagal mėginio kodą:

0 = nukrypimų nuo patvirtinto metodo nėra
1 = parametrai nustatyti pakaitiniu metodu (informacija turi būti įtraukta į dirvožemio būklės ataskaitos priedą) arba pirmas mėginys
2 = 8 kodai, naudotini vėliau imamiems mėginiams
9 = parametrai nustatyti perskaičiuojant duomenis, gautus taikant skirtingą metodą (informacija turi būti įtraukta į dirvožemio būklės ataskaitos priedą)

Kodai, naudotini lapijos apraše

23) *Mėginio kodas*

Mėginio kodą lapijos monitoringui sudaro medžio rūšies kodas (žr. 15 paaiškinimą), po jo seka lapų arba spyglių kodas einamiesiems metams (=0) arba einamiesiems metams + 1 (1), pvz., praėjusių metų (1) *Picea abies* spyglių mėginio kodas bus toks: 118,1.

24) *Apskaitos medžio numeriai*

Kai kurių apskaitų (lapijos, prieaugio) atveju turi būti naudojami medžiai, augantys už normalaus apskaitos barelio ar dalinėo apskaitos barelio ribų. Šiems medžiams turi būti naudojami specialūs numeriai. Šių medžių numeriai prasideda raide (F – foliage – lapija, R – ring –medžio rievės analizė pagal našumo gręžinius, D – kamieno skerspjūvių analizė), po kurių seka eilės numeris (pvz., F001). Numeriai turi būti pateikiami ataskaitoje.

25) *100 lapų arba 1 000 spyglių masė*

Nustatoma 100 lapų arba 1 000 spyglių (išdžiovintų džiovinimo krosnyje) masė gramais.

26) *Ūglių masė*

Nustatoma ūglio (išdžiovinto džiovinimo krosnyje) masė gramais.

Kodai, naudotini prieaugio įvertinimui

27) *Skersmuo krūtinės aukštyje (DBH)*

Skersmuo krūtinės aukštyje (1,30 m) su žieve 0,1 centimetro tikslumu.
Jeigu naudojama skersmens matavimo ruletė, bus reikalinga tik viena vertė. Naudojant žergles, nustatomas didžiausias ir mažiausias skersmuo (su žieve) ir pateikiamas ataskaitoje (1 skersmuo ir 2 skersmuo).

28) *Žievė*

Žievės storis 1,30 m aukštyje nurodomas centimetrais su vienu ženklu po kablelio.

29) *Medžio aukštis*

Medžio aukštis nurodomas metrais, suapvalinant 0,5 m tikslumu.

30) *Medžio tūris*

Remiantis išmatuotu skersmeniu (-imis) ir aukščiu, medžio tūris gali būti apskaičiuotas naudojant vietinius formrodžius arba galiojančias tūrio lenteles. Medžio tūris nurodomas kubiniais metrais (m^3) su trimis skaičiais po kablelio.

31) *Lajos ilgis*

Lajos ilgis, suapvalinamas 0,5 m tikslumu, apskaičiuojamas nuo stiebo viršūnės iki žemiausios gyvos apatinės šakos, išskyrus vilkūglius.

32) *Lajos plotis*

Vidutinis lajos plotis apskaičiuojamas pagal ne mažiau kaip keturių lajų spindulių vidurkį, padaugintą iš 2 ir suapvalintą iki 0,5 m.

33) *Skersmuo be žievės*

Faktinis skersmuo be žievės apskaičiuojamas iš skersmens su žieve atimant žievės storį iš abiejų pusių. Medžio skersmuo su žieve prieš penkerius metus apskaičiuojamas iš faktinio skersmens be žievės atimant medžio penkerių metų prieaugį iš abiejų pusių. Skersmuo be žievės nurodomas 0,1 centimetro tikslumu.

34) *Skersploščių suma apskaitos barelyje*

Faktinė apskaitos barelio skersploščių suma apskaičiuojama kaip bendras visų apskaitos barelyje esančių medžių skersploščių suma. Skersploščių suma prieš penkerius metus apskaičiuojamas remiantis apskaičiuotu skersmeniu be žievės prieš penkerius metus visiems medžiams apskaitos barelyje. Apskaitos barelio skersploščių suma nurodoma 0,1 m^2.

35) *Tūris apkaitos barelyje*

Faktinis apskaitos barelio tūris apskaičiuojamas kaip bendras visų apskaitos barelyje esančių medžių tūris. Tūris apskaitos barelyje prieš penkerius metus apskaičiuojamas remiantis apskaičiuotu skersmeniu be žievės prieš penkerius metus visiems apskaitos barelyje esantiems medžiams. Tūris apskaitos barelyje išreiškiamas 0,1 m^3 tikslumu.

36) *Retinimai*

Jeigu buvo retinama penkerių metų laikotarpyje tarp dviejų apskaitų, kai buvo nustatomas skersmuo, apskaitos barelio medžių skerspločių suma ir tūris, tai turi būti pažymima (Taip – 1, Ne – 0). Papildomoje dalyje retinimas turi būti kiek galima išsamiau apibūdinamas (taip pat retinimo metodas, tikslūs retinimo metai, retinimo intensyvumas, išreikštas medžių skaičiumi, skerspločių suma/ha, tūris/ha).

99) *Kiti pastebėjimai*

Čia turi būti pateikiama svarbi informacija ir paaiškinta atitinkamoje vertinimo ataskaitoje (žr. VIIb priedą).

VIIb PRIEDAS

Bendro pobūdžio informacijos ir pastovių apskaitos barelių paaiškinimų pateikimo aprašas

1. **Bendrosios pastabos**

Kaip priedą pateikiant monitoringo rezultatus, valstybės narės parengia dokumentą su bendro pobūdžio informacija ir duomenų aiškinimu vienam apskaitos bareliui arba visiems šalies apskaitos bareliams.

— iš principo kiekvieną kartą pateikiant monitoringo duomenis pridedama bendro pobūdžio informacija, apibūdinanti iš tikrųjų taikytus nustatymo/atrankos/matavimo ir pan. metodus, išsamią informaciją apie duomenų registravimo ir tikrinimo metodus, kaip apibūdinta II dalyje,

— kartu su inventorizacijos rezultatais pridedami paaiškinimai, kaip nurodyta III dalyje,

— jeigu vienu metu pateikiami kelių inventorizacijų duomenys (arba jei jie buvo pateikti anksčiau), kartu su antrame šios dalies punkte minėtais paaiškinimais pateikiami bendri paaiškinimai (kaip nurodyta IV dalyje).

Šiame priede pateikiama informacija apie tokių ataskaitų struktūrą.

II. **Bendro pobūdžio informacija**

II.1. *Bendroji informacija*

Bendrąją dalį sudaro informacija apie (visą šalį arba vieną atitinkamą sritį/regioną):

— miškų plotas (1 000 ha),

— apskaitos barelių skaičius (bendras),

— apskaitos barelių skaičius (pateiktoje inventorizacijos ataskaitoje),

— atrankos kriterijai (jeigu pateiktų apskaitos barelių skaičius mažesnis negu bendras apskaitos barelių skaičius),

— su šia inventorizacija susijusi ankstesnė informacija apie šiuos apskaitos barelius,

— palyginimas su kitomis inventorizacijomis.

II.2. *Monitoringo vykdymo metodai*

Pateikiama monitoringo vykdymo metodų apžvalga, įskaitant išsamią informaciją apie naudotą įrangą, apskaitos barelių steigimą ir duomenų registravimą. Ypač, jeigu šios išsamios informacijos nebuvo privaloma pateikti, aiški vykdyto monitoringo metodo apžvalga yra svarbi tolesniam gautų rezultatų aiškinimui, galimam jų palyginimui ir vertinimui. Daugumoje atliekamų inventorizacijų leidžiama laisvai pasirinkti inventorizacijai vykdyti reikalingą įrangą, nuodugnumą, laiką ir intensyvumą. Turi būti pateikiama informacija apie inventorizacijai/mėginių ėmimui naudotą įrangą, fiksuotų įrašų nuodugnumą, pasirinktą laiką ir intensyvumą. Kai tik paimami mėginiai, informacija pateikiama apie tų mėginių ėmimą kartu su jų laikymu (šaltai, tamsoje ir pan.)

Trumpai apibūdinami visi taikyti kontroliniai matavimai.

II.3. *Analizės ir rezultatų apskaičiavimo metodai*

Atsižvelgiant į mėginių cheminę analizę, dauguma atvejų rekomenduojami tam tikri metodai. Turi būti pateikta informacija apie iš tikrųjų taikytus metodus (įskaitant laikymą, gautų rezultatų vertinimą ir apskaičiavimą arba perskaičiavimą). Tam tikrais atvejais pateikiami kalibravimo patikrinimų duomenys.

II.4. *Išimtys ir trukdžiai*

Ypatingas dėmesys yra skiriamas išimtinėmis situacijoms, susidarančioms vykdant monitoringą, imant mėginius, laikant, analizuojant, apskaičiuojant ir(arba) aiškinant duomenis. Jeigu dėl kokių nors priežasčių trūksta duomenų, tam tikrais atvejais vertinimai gali būti atliekami remiantis iš kitų šaltinių gautais duomenimis. Šios prielaidos turi būti dokumentuojamos.

Nurodomi ir išsamiai paaiškinami regioniniai skirtumai (pvz., skirtingos laboratorijos).

III. **Vienos inventorizacija duomenų paaiškinimas**

III.1. *Faktinis vidinis paaiškinimas*

Kiekvienai konkrečiai inventorizacijai paaiškinami surinkti ir įvertinti duomenys. Jeigu įmanoma, nurodomi galimi ryšiai tarp šioje inventorizacijai gautų skirtingų parametrų.

III.2. *Vidinis paaiškinimas palyginant duomenis su anksčiau atliktomis inventorizacijomis*

Įvertinami iš eilės vykdomų kontrolių duomenys ir, jeigu įmanoma, nurodomos galimos kryptys.

III.3. *Paaiškinimas palyginant su išoriniais duomenimis*

Inventorizacijos metu gauti duomenys išnagrinėjami ir palyginami su kitomis (panašiomis) tame (pat) regione/šalyje atliktomis inventorizacijomis. Nurodomi skirtumai ir panašumai, o atitinkamais atvejais skirtumai įvertinami. Čia taip pat įtraukiami iš kitų šaltinių gauti duomenys, kurie galėtų padėti paaiškinti tam tikrų parametrų ryšį.

IV. **Bendras paaiškinimas**

IV.1. *Faktinė duomenų interpretacija*

Pagrindiniame nacionaliniame centre surenkami visi šalyje atliekamos inventorizacijos rezultatai. Ištiriami skirtingų inventorizacijų metu gauti parametrų ryšiai. Taip pat atsižvelgiama į įvairius atskiros inventorizacijos metu gautus rezultatus, bei jie iš naujo peržiūrimi atsižvelgiant į jų apjungimą.

IV.2. *Duomenų interpretacijos palyginant su praėjusiais metais*

Šalyje atliktų ankstesnių inventorizacijų metu gauti duomenys taip pat naudotini jungtiniuose paaiškinimuose. Jeigu įmanoma, nurodomos ir paaiškinamos galimos tendencijos.

IV.3. *Duomenų interpretacijos palyginant su išoriniais duomenimis*

Apibendrinto aiškinimo metu gauti rezultatai iš naujo peržiūrimi ir palyginami su iš kitų šaltinių gautais rezultatais. Jei įmanoma, nurodomi skirtumai ir (arba) panašumai ir pateikiami jų paaiškinimai.